

limka®

INFORMAČNÝ MAGAZÍN MESTA LEVOČA

MAREC 2023

levoča®

stiahnite si magazín
LIMKA v PDF cez QR Code

4. 3. až 5. 3. 2023 od 14:00 do 18:00 DNI KRÁSY

Počas tohto víkendu, ktorý sme pripravili z príležitosti MDŽ na Vás čaká profesionálny kozmetický tím MARY KAY.

18. 3. 2023 od 15:00 MAREC MESIAC KNIHY

Pre všetkých milovníkov kníh sme v spolupráci s kníhkupectvom Panta Rhei pre Vás pripravili autogramiádu.

Príde Michaela Ella Hajduková.

@ocmadaras   ocmadaras.sk

OBSAH

str. 3

Miesto v mojom meste

str. 4 – 5Návšteva prezidentky SR
Zuzany Čaputovej v Levoči**str. 6 – 9**

Janka Dolanská

str. 9 – 11 Vydavateľstvo Modrý Peter
sa venuje vydávaniu hodnotnej
slovenskej poézie už viac ako 30 rokov**str. 11 – 13**Alexander Gerbery napísal knihu
o strašidelných levočských tvoroch
a zákutiach**str. 15**Levočan, ktorý kráča po stopách
Majstra Pavla**str. 16**

Ako vítali jar na šľachtických dvoroch

str. 17

Vitaj jar

str. 18 – 21

Program Kultúry v Levoči

str. 22 – 23

Knížnica Jána Henkela v Levoči

str. 24

Pohotovostné lekáre

str. 26 – 27

Zápisy do 1. ročníka ZŠ

str. 28 – 29Ľadové medvede a väčšina z nás?
Delí nás iba jedna sezóna!**str. 34**

Informácie TSMI

Fotografia na obálke

Instagram: @smalltownsglory

Miesto v mojom meste

V minulom volebnom období, v rokoch 2018 – 2022, bol poslancom mestského zastupiteľstva, od decembra 2022 je na magistráte mužom číslo dva. Ktoré miesto má najradšej JUDr. Pavol Papcun, zástupca primátora mesta?

Azda nikoho neprekvapí, že opäť pôjdeme do terénu. Pán zástupca primátora je vášnivý poľovník a ochranca prírody. Jeho očami sa pozrieme na Dubiny pri Levoči – chránené územie európskeho významu zaradené do sústavy Natura 2000.

„Iba na skok z mesta, neďaleko oblasti Mariánskej hory máme vzácny, posledný zachovaný výskyt dubovo-hrabových lesov s niekoľkými starými jedľami. Rozšírenie tohto unikátneho biotopu nikdy nebolo rozsiahle a v súčasnosti sa nachádza iba na Spiši. Na jar a v lete sa stromy bujne košatejú, v jeseni, keď sfarbené listy popadajú na zem, sú lesy priehľadné, s hnedým kobercom listov,“ opisuje pán zástupca miesto blízke svojmu srdcu. Aj opačný pohľad z mesta na Dubiny je vraj vtedy krásny.

„Z tejto oblasti zvanej Kotly, ľudovo aj Ľochy, je krásny výhľad na scenériu celej Hornádskej kotliny až po Volovské vrchy a potom na mesto, ktorému dominuje secesná budova gymnázia s vežičkou, za ňou vidieť ostatné mestské veže čierneho, minoritského aj evanjelického kostola, aj vežu baziliky. Levočania tam bežne chodia na huby a vychádzky cez Ruskinovský chodník, no málokto si uvedomí význam tohto územia.“ Ďakujeme, dostali sme tip na vychádzku do prírody hneď za mestom.

Milí čitatelia, držte v rukách marcové číslo Limky. Okrem návštevy pani prezidentky je venované už tradične knihám, a to v ich celistvom kolobehu: autor - vydavateľ - kníhkupec, respektíve knihovník sú zastúpení rozhovormi s autorom Alexom Gerberym, vydavateľom Petrom Milčákom a riaditeľkou Knížnice Jána Henkela Jankou Dolanskou. Spoznáte múdre výpovede ľudí, ktorí žijú a pracujú v našom meste. Spišské múzeum spomína na docenta Ivana Chalupeckého pri príležitosti výročia jeho narodenia. Spoznáte ďalšiu komunitu ľudí, ktorí prekonávajú samých seba. Ukážkovou spoluprácou dvoch subjektov mesta je darovanie kníh z knižnice detskému oddeleniu nemocnice. A výzvou môže byť aj možnosť výhry v zaujímavej súťaži Levoča na jar. Začítajte sa do hodnotovo silného jarného čísla nášho mesačníka.

redakcia

Informačný magazín mesta Levoča LIMKA. Vydávané a rozširované na území mesta Levoča. Vychádza jedenkrát mesačne, k 1. dňu v príslušnom mesiaci. **Vydáva:** Mesto Levoča, Námestie Majstra Pavla č. 4, 054 01 Levoča, IČO: 00329321. Ročník VIII., číslo 3. NEPREDAJNÉ. Náklad: 4400 kusov. EV 5295/15, ISSN 2453-7055. **Grafická úprava a sadzba:** Bc. Vladimír Malák. **Inzercia:** Mesto Levoča. **Tlač:** ProfiPrint, s.r.o., Levoča. **Redakčná uzávierka 20. deň v kalendárnom mesiaci.** V prípade, ak deň redakčnej uzávierky LIMKY prípadne na sobotu, nedeľu, sviatok alebo deň pracovného pokoja, posledným dňom na dodanie podkladov je najbližší pracovný deň. Nevyžiadané materiály a fotografie nevraciam. Vydavateľ si vyhradzuje právo na úpravu, skrátenie, prípadne na neuverejnenie príspevku. Vydavateľ nezodpovedá za obsah doručenej inzercie. **Zodpovedný redaktor:** JUDr. Pavol Papcun. **Výkonný redaktor:** Bc. Vladimír Malák. **Jazyková korektúra:** Eva Malíšková. **Redakčná rada:** Mgr. Anna Babicová, Mgr. Kamil Tomaškov, Bc. Vladimír Malák, Mgr. Eva Malíšková, PhD. **Adresa redakcie:** Mesto Levoča, Námestie Majstra Pavla č. 4, 054 01 Levoča. Tel.: 053 451 2467. Príspevky posielajte na adresu: limka@levoca.sk. Za prípadné tlačové chyby sa ospravedľujeme. Informácie pre dotknutú osobu o prevádzkovateľovi a spracúvaní osobných údajov sa nachádzajú na webovom sídle mesta Levoča www.levoca.eu/gdpr.pdf alebo ich možno získať na mailovej adrese zodpovednaosoba@levoca.sk a telefónnym číslom 0911 617 444.

Prezidentka Slovenskej republiky Zuzana Čaputová diskutovala v Levoči so zaujímavými ľuďmi z regiónu, pozrela si aj Baziliku sv. Jakuba

Najdôležitejšou udalosťou v meste bola počas februára návšteva prezidentky Slovenskej republiky Zuzany Čaputovej. Primátor Miroslav Vilkovský ju prijal v Levoči počas jej regionálneho pracovného výjazdu na Spiši. Na programe stretnutia bola prehliadka Baziliky sv. Jakuba či diskusia s vybranými hosťami v obradnej sieni historickej radnice. Primátor sa s prezidentkou stretol aj za zatvorenými dverami.

Zhovárali sa o ochrane pamiatkového fondu či transformácii miestnej nemocnice.

(Text: Vladimír Novotná Čajová, Foto: Vladimír Malák)

cia miestnej nemocnice, kategorizácia nemocničnej siete a zaradenie nemocnice do 1. úrovne. Pani prezidentka mala skutočne dostatok informácií o spišských nemocniciach, ktoré sú v prevažnej miere v súkromnom vlastníctve, sú teda obchodnými spoločnosťami. Živo sa zaujímala o fungovanie týchto zariadení. V rámci rozhovoru o bežných starostiach, ktoré ľudia v regióne trápia, sme sa dostali aj k téme zamestnanosti," priblížil primátor mesta Miroslav Vilkovský.

Program pokračoval zápisom do pamätnej knihy mesta a odovzdaním daru v podobe obrazu známeho levočského výtvarníka Ľubomíra Repaského. Na diskusiu do Levoče na pozvanie Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky pricestovalo 52 hostí. Išlo o zástupcov vedenia Levoče, okolitých miest a obcí, riaditeľov škôl, zariadení sociálnych služieb, terénnych sociálnych pracovníkov či zástupcov neziskového sektora z okresov Levoča, Kežmarok a Spišská Nová Ves. „Regionálny výjazd na Spiši som odštartovala v tomto krásnom historickom regióne. Moje prvé kroky viedli samozrejme do Baziliky sv. Jakuba, opäťovne si pozrieť oltár Majstra Pavla, potom som mala rokovanie s pánom primátorom, po ktorom nasledovalo stretnutie s osobnosťami regiónu. Boli tu zástupcovia z rôznych oblastí, široká vzorka ľudí zo zdravotníctva, školstva, sociálnych služieb, cirkví...“ hovorí prezidentka Slovenskej republiky Zuzana Čaputová.

Prezidentka Slovenskej republiky Zuzana Čaputová pricestovala do mesta 7. februára 2023 v podvečerných hodinách, kde ju privítal primátor Miroslav Vilkovský. Po krátkom stretnutí s médiami sa presunuli do Baziliky sv. Jakuba. Bazilikou ju sprevádzal dekan a levočský farár ICLic. Peter Majcher.

Na stretnutie a krátke fotografovanie s prezidentkou pred bazilikou čakali desiatky Levočanov, medzi ktorými boli napríklad aj študenti Gymnázia sv.

Františka Assiského a deti z Materskej školy na ulici Gustáva Hermanna.

Primátor mesta rokoval s prezidentkou v samostatnej miestnosti historickej radnice. „S pani prezidentkou sme diskutovali v miestnosti, z ktorej úradoval richtár nášho mesta spolu s notárom. Diskutovali sme o štyroch témach, o ochrane pamiatkového fondu, ktorý je v Levoči skutočne bohatý. Zhovárali sme sa aj o dôsledkoch energetickej krízy na samosprávu. Ďalšou témou bola transformá-

MINÚTOVÉ INTERVIEW

Najvýznamnejšou udalosťou minulého mesiaca bola pre Levoču nepochybne návšteva pani prezidentky. Popri oficiálnych mediálnych výstupoch nás zaujímalo pozadie prípravy prezidentskej návštevy aj dojmy z bezprostrednej blízkosti pani Zuzany Čaputovej.

Pýtali sme sa za vás a na minútku sme sa stretli:

- **s Mgr. Dagmar Spišskou zo sekretariátu primátora mesta:**

Boli ste kontaktnou osobou pri komunikácii s prezidentskou kanceláriou o príprave jej výjazdového pracovného dňa a stretnutia s pozvanými hosťami na radnici. Do akej miery boli požiadavky na nás náročné?

„Prekvapilo ma, že nešlo o nijako výnimočnú prípravu podujatia, ktorým bolo stretnutie s pánom primátorom a neskôr s pozvanými hosťami zastupujúcimi širší región Spiša. Dbala na to, aby stoličky boli uložené do polkruhu, bez zasadačieho poriadku, aby mal každý pocit rovnocennosti. Navyše, aj pohostenie si pani prezidentka želala veľmi skromné. Prosila si iba vodu, nanaj-

výš čaj alebo kávu, ak by si niekto z prítomných želal. Naozaj nebolo pre nás problémom tieto požiadavky zabezpečiť.“

Ako na vás osobne zapôsobila pani prezidentka?

„V jej bezprostrednej blízkosti som bola iba veľmi krátko. Prišla k nám rovno z Tatier z programu s českým prezidentom, chcela si pozrieť Baziliku sv. Jakuba a aj keď mal časový harmonogram meškanie, podľa plánu sa stretla pred radnicou so škôlkarmi aj študentmi z cirkevného gymnázia. Po diskusii na radnici bola ochotná zostať a s účastníkmi stretnutia sa fotiť bez známok únavy alebo nervozity.“

- **s ICLic. Petrom Majcherom, dekanom, levočským farárom a rektorom Baziliky sv. Jakuba:**

S akými pocitmi ste sprevádzali pani Čaputovú Bazilikou sv. Jakuba?

„Na spoločnú komunikáciu nebol veľký priestor, mojou úlohou bolo posprevádzať pani prezidentku po bazilike a predstaviť jej oltár Majstra Pavla, dve hlavné cirkevné pamiatky v meste. Čo ma ale osobne veľmi povzbudilo, že hneď pri vstu-

pe si pani prezidentka uvedomila identitu miesta, do ktorého vstúpila. Akonáhle mala pred sebou hlavný oltár sv. Jakuba, prežehnala sa. Bolo to autentické a prirodzené. Priesťor baziliky vnímala ako Boží chrám a vyjadrila to práve spontánnym prežehnaním sa. Je to vec, ktorá ma ihneď upútala a za ktorú som jej bol vďačný.“

Podľa prezidentkiných vlastných slov vieme, že v našom chráme nebola prvýkrát, historickú Levoču navštívila predtým ako súkromná osoba. O aktuálnej návšteve Levoče vo funkcii hlavy štátu napísala na svojom oficiálnom fb profile veľmi pozitívne: „Stretla som kompetentných a odhodlaných ľudí, ktorí robia skvelé veci v oblastiach, v ktorých pôsobia niekedy aj napriek ťažkým podmienkam... Toto krásne mesto bolo stáročia miestom spoluzitia rôznych národností a náboženstiev, nepochybne aj svetonázorov. Nestraťme tento dar.“

Viac slov hádam ani netreba. Ďakujeme za všetky vaše spomienky, bolo by škoda nechať posolstvo tejto rýchlej, no významnej návštevy nášho mesta vyblednúť.

Eva Malíšková

Janka Dolanská:

„V dobrej literatúre sa skrýva veľa návodov na to, ako viesť dobrý život.“

Knižnica Jána Henkela v Levoči s prívlastkom regionálna bola založená pred štyrmi rokmi. Od začiatku ju vedie Janka Dolanská, vyštudovaná špeciálna pedagogička. Pred tým, ako sa stala riaditeľkou knižnice, pôsobila napríklad aj ako predsedníčka levočskej organizácie SPOSA – Spoločnosti na pomoc osobám s autizmom, je autorkou a organizátorkou benefičného podujatia Autvent. Od detstva mala ku knihám veľmi blízky vzťah, v druhej polovici 80. rokov ich začala načítavať pre Slovenskú knižnicu pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči. V rozhovore sa s Vladimírou Novotnou Čajovou rozprávala o svojom čitateľskom vývoji, obľúbených autoroch či fungovaní knižnice.

Ako sa budoval váš vzťah ku knihám? Mali ste záľubu v knihách už ako dieťa?

I keď rodičia neboli veľkí čitatelia, môj otec knihy veľmi rád kupoval. Slovenská kniha voľakedy vydávala letáky s ponukou titulov, ktoré ste si mohli objednať. Podľa toho, koľko ste si ich kúpili, ak ste splnili stanovený limit, boli ste zaradení do žrebovania o výherné ceny. Nevieť síce, čo bolo pre otca väčším motívom, či výhra, alebo knihy, no kupoval ich neustále.

Mám o desať rokov staršiu sestru a o osem rokov staršieho brata. Od povinností, ktoré boli uložené na ich pleciah a ktoré museli urobiť ich ruky, som bola ja, ten tretí súrodeneček, milovaný a opatrovaný, oslobodená. Mala som podstatne väčšiu slobodu. Súrodenci, ktorí ma občas strážili, nechceli, aby som ich "otravovala". Veľmi rada som preto chodievala na prechádzky. Zbožňovala som nedeľné prechádzky osamote. Dopoludnia som zašla do kostola k minoritom, popoludní som si od sestry potajme požičala detskú kabelku, do ktorej som si uložila vreckovku a pomádu na ústa a prechádzala som sa. Obdivovala som výklady, zašla do múzea, milovala som staré levočské kino, ktoré vtedy sídlilo v divadle. Pamätám si pach natretých parkiet so zvláštnym tmavým náterom. Bufet, kde ste si mohli kúpiť nejakú sladkosť alebo sa občerstviť žemľou. Časom som si našla cestu aj do knižnice. Detské oddelenie bolo v budove divadla, v priestoroch dnešného fastfoodu a tam som začala čítať. Nemôžem povedať, že som knižnicu prečítala celú a nedokážem pochopiť, že som od knihovníčok nikdy nedostala ponuku prečítať si *Annu zo Zeleného domu*...

To je skutočne zvláštne, myslela som si, že si Annu prečítali hádam všetky dievčatá...

To veru neviem, no pamätám si, že keď som

mala dvanásť rokov, urobili knihovníčky výnimku a dovolili mi navštevovať oddelenie pre dospelých. Samozrejme, že som šla po žánrovej literatúre. Dvanásťročná som čítala *Angeliku* a spomínam si, ako to súrodenci s hrôzou ukazovali mame. Nasledovala *Gričská čarodejníca* či *Plamene inkvizície*. Na základnej škole boli moje knižné lásky *Jozef Gregor Tajovský* a *Martin Kukučín*, na strednej škole som sa zaľúbila do *Remarquy* a *Hemingwaya*. Knihy z knižnice postupne pribúdali, boli prečítané, no a keď som začala pracovať, budovala som vlastnú knižnicu.

Čo čítate v súčasnosti, aké témy a žánre vás zaujímajú?

Čitateľ sa vyvíja, aj u mňa sa to vyvíjalo pomaly. Postupne pribúdali ruskí autori, skvelo píše Židia, napríklad *Singer*. Prečítala by som si akúkoľvek knihu od *Chaima Potoka*. Mám veľmi rada anglických autorov, napríklad *Juliana Barnesu*, amerických autorov, napríklad *Michaela Cunninghama*, *Michaela Chabona*, *Francúza Emmanuela Carrého*. Nejdem však iba po autorovi. Spomínam si na obdobie štúdia na vysokej škole... V roku 1989 vzniklo prvé Artforum v Bratislave na Ulici Červenej armády v pavlačovom byte. Bol to nezabudnuteľný zážitok. Keď som vošla do dvora, popri fasáde viedlo schodisko, po ktorom som sa dostala do miestnosti, v ktorej bola stará drevená vyšúchaná podlaha, na nej staré stoly a na nich rozložené knihy. Keďže som popri zamestnaní študovala špeciálnu pedagogiku, každú sobotu sme mávali konzultácie v hlavnom meste. Potom o pol piatej pobeď mi odchádzal vlak domov. Vždy som si však našla čas, aby som zašla do kníhkupectva a do kaviarne. V Artfore som si vyberala knihu na cestu domov. Objavila som brožovanú knihu *Hermannu Hesseho Malé radosti* a hneď som sa do jeho tvorby zaľúbila. V mladosti som objavila rozhovor s nejakým

veľkým čitateľom, ktorý odporúčal obľúbených autorov. Boli medzi nimi práve *Hesse*, *Paustovskij*, *Nabokov*, ale aj mená *Emil Ajar* a *Romain Gary*, ktoré mi prvotne nič nehovorili. V levočskej knižnici som ich diela našla a dozvedela som sa, že je to jeden spisovateľ.

Medzi mojich obľúbených autorov v súčasnosti určite patrí *Ludmila Ulická*, *Ian McEwan*. Mám veľmi rada Američana *Johna Irvinga*, najviac obľubujem jeho knihu *Modlitba za Owena Meaného*. Spomeniem aj gruzínsku autorku, ktorá píše po nemecky *Nino Haratischwili* a jej *Osmý život (pro Brilku)*...

Odporučiť nejakú knihu sa zdá byť najťažšou otázkou nášho rozhovoru?

Veru najťažšia... *Jona Fosseho*, ktorého vydáva Modrý Peter, mám veľmi rada. V rámci edície *Pandora* som objavila *Luciu Berlin*, ktorú vydáva vydavateľstvo Inaque. Stala sa mojou obľúbenou autorkou. Veľmi mi je blízky jej štýl písania. Málokto dokáže s takým citom a tak pravdivo opísať hĺbku prežívania ľudí, ktorí sa nachádzajú v rôznych životných situáciách a narodili sa v rôznych rodinách. Kniha *Malý život* od *Hany Yanagihara* bola krásna... No, bolo ich veľmi veľa.

V súčasnosti mám rada aj autobiografické knihy a knihy rozhovorov, ktoré robí napríklad *Ján Štrasser*. Skvelá je *Alta Vášová*, autorka libreta muzikálu *Neberte nám princeznú*, a kniha rozhovorov s ňou.

Sú knihy pre vás skôr relaxom, alebo v nich hľadáte aj odpovede na zložitejšie životné otázky? Čím sú pre vás knihy? Vrávi sa, že sú najlepším priateľom človeka...

Mojím najlepším priateľom je manžel, určite by som ho zaradila pred knihy. Napriek tomu, že pracujem v knižnici, naďalej si kni-

hy kupujem, nechcem, aby boli v mojom živote na prvom mieste.

Poviem vám príbeh rodiny, ktorá predávala krásne knihy do antikvariátu. Keď sa pýtali detí otca, majiteľa knižnice, že prečo také vzácne knihy predávajú, odpovedali: „Viete, my k nim nemáme vzťah, pretože táto knižnica nám vzala otca.“ Čiže, je fajn stanoviť si nejakú hranicu, no sú pre mňa veľmi dôležité.

Keď sme v roku 2018 zakladali knižný klub, vzniklo to veľmi spontánne. Dobrovoľnícky pracujem pre občianske združenie SPOSA - Spoločnosť na pomoc osobám s autizmom. Druhý apríl je Svetovým dňom povedomia o autizme, zároveň aj Medzinárodným dňom detskej knihy. Práve v roku 2018 vychádzal druhý apríl nie príliš priaznivo. Myslím, že to bol Veľkonočný pondelok. Premýšľala som, čo zorganizovať, aby sme povedomie o autizme medzi ľuďmi zvýšili. Vďaka spolupráci so SNM - Spišským múzeom v Levoči rozsvetujeme podluby balkóna modrým svetlom. Mali sme koncerty Katky Koščovej či Janky Hubinskej, no vtedy sa nič podobné nehodilo. V Galérii mesta Levoča sme preto zorganizovali podujatie, na ktorom sme čítali úryvky z kníh, ktoré sa týkali poruchy autistického spektra alebo ich priamo napísali autori s autistickým myslením a prejavom. Nejaké úryvky čítal Peter Čizmár, ja som tiež niečo čítala, náš syn Radim Dolanský prečítal dva príbehy z *Kvaka a Člupa*, keďže sme nechceli opomenúť aj medzinárodný deň detskej knihy. Zišli sa tam čitatelia, a tak vznikol nápad stretávať sa pravidelne.

Na prvom stretnutí v júni v roku 2018 bolo pre mňa silnou myšlienkou motto *Bohuša Kováča*, ktorý povedal: „Čítanie je ponorenie sa do oceánu bytia, nie pre utopenie, ale pre vynorenie sa.“ Tak asi aj preto čítam.

Knihy nielen rada čítate, ale je zaujímavé, že ste ich aj načítavali pre Slovenskú knižnicu pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči...

Áno, myslím, že prvú knihu som načítala

v roku 1987. Vtedy som ešte pracovala ako vychovávateľka na škole pre sluchovo znevýhodnené deti a mohla som načítavať len dopoludnia. Potom, keď som sa nemohla vrátiť do praxe špeciálneho pedagóga, keďže sa nám narodil syn s autizmom, potrebovala som sa venovať jemu. Načítavanie kníh bola pre mňa skvelá práca. Dohodla som si presné termíny, pracovala som tri dni v štúdiu aj vďaka tomu, že keď mal Radim viac ako 6 rokov, mal osobnú asistentku, moju sestru. Tri dni sú optimálne, aby to vydržal a zvládol hlas, aby na ňom nebolo poznať, že je unavený. Je to krásna, zároveň aj veľmi ťažká práca. Koľko načítate, toľko zarobíte. Nie je dobré sa veľa myliť, lebo strácate čísty čas nahrávky.

U čitateľov knižnice ste boli veľmi obľúbenou. Máte spočítané, koľko kníh ste načítali?

V knižnici je to určite evidované. Istotne som nepredčila Igora Makovického alebo pána Šabeka či pani Drotárovú.

Raz som to skúšala a je skutočne náročné vedieť sa do knihy „vcítiť“... Ktoré žánre ste načítavali?

Vyberali si ma zvukoví technici a šéf štúdia podľa požiadaviek nevidiacich. U zrakovo znevýhodnených, ale aj u mňa je rozhodujúce, kto číta a akým spôsobom. Hlas musí mať svoju príťažlivosť, v éteri vás musí priťahovať ako magnet a potom je príbeh. Čo

sa týka môjho hlasu, áno, dobre sa pri ňom zaspáva a asi sa príjemne počúva.

Porozprávajme sa o Knižnici Jána Henkelu v Levoči. Ako sa táto inštitúcia počas štyroch rokov vyvíjala a zároveň aké sú vaše vízie?

Levočská knižnica mala obrovský potenciál, aby sa stala regionálnou. Bol to vynikajúci nápad. Knižnica bola v Levoči už v stredoveku. Priestor, v ktorom sa nachádzame, má svoje čaro, svoje *genius loci*. Ak zapôsobil napríklad na historičku Danielu Dvořákovú, ktorá veľa precestovala a iste videla mnohé archívy a knižnice, tak na tom niečo bude. Knižnica sa nachádza na veľmi dobrom mieste. Zvolený bol veľmi dobre aj názov

knižnice po Jánovi Henkelovi. Vidím to tak, že jej vzniku predchádzalo veľa šťastných krokov a jedno obrovské šťastie pre mňa. Príležitosť viesť takúto inštitúciu a byť pri jej zrode, aj keď na základe už existujúcej mestskej knižnice, no pri jej ďalšom rozvoji, to si jednak veľmi vážim, ale aj som sa toho bála. Ako to zvládnem, ako to zvládneme celý kolektív. Pre Levoču je to šanca mať inštitúciu, ktorá sa etabluje medzi zabehnuté dlhoročné kultúrne a vzdelávacie inštitúcie mesta. Rovnocennou súčasťou obrazu, dielik puzzle, ktorý ho doplní a bude súvisieť s duchom Levoče. Hovorí sa, že knižnica by mala byť obývačkou mesta a toto je túžba

celého kolektívu. Chceme, aby bol tento priestor vnímaný ako bezpečný. Ľudia sa ostýchajú prísť, sadnúť si, rozbaľiť noviny a len tak si čítať. Potrebujeme sa to naučiť. Mnohé veci si ešte nevieme vychutnať a využiť tak, ako sa ponúkajú. Naozaj si prajem, aby to bolo miesto bezpečné pre kohokoľvek, aby bolo otvorené aj trochu dlhšie a aby sme mohli byť v priestoroch zodpovedajúcim knižniciam 21. storočia. Táto budova má potenciál, aby sa ňou mohla stať.

Knižnica má niekoľko oddelení. Začnime tým, ktoré navštevujú malí čitatelia. Pre deti robíte rôzne aktivity a stretnutia. Pomaly sa tu buduje komunita detí, kto-

ré ju navštevujú pravidelne. Čo dnešné deti rady čítajú, čo ich zaujíma a aké majú možnosti?

Vydavateľstvá nerezignovali na dobrú detskú tvorbu, dobrý výber titulov, na kvalitné preklady, na graficky pekne upravené knihy, to je veľmi dôležité. Malým deťom všetko prechádza cez ruky k ústam. Potom z úst vychádzajú slová a na to by sme sa mali zamerať. Deťom treba ponúkať literatúru a knihy, ktoré ich budú zjemňovať a učiť. Nech sú oddychom, nech slúžia na smiech a zábavu, ale aby to nebolo len niečo, čím sa dokážem ukázať a odprezentovať v spoločnosti. Hĺbka je dôležitá.

Máme knihy pre deti od najútlejšieho veku. Ak máte doma trojmesačné bábätko, ktoré hľadá podnety, tak máme na výber knihy napríklad v čiernobielej kombinácii, ďalej sú to leporelá atď.

Z podujatí bolo úspešné napríklad *Prečítané leto*. S veľkým záujmom nás navštevovali mamičky, ktoré v meste s deťmi dovolenkovali a hľadali pre deti tvorivý program. Dopredu sme si vybrali knihu, z ktorej sa na stretnutí prečítal úryvok. Deti sa potom o tom zhovárali a na konci bola tvorivá dielňa. Kolegyňa knihovníčka to organizovala veľmi dobre. S podobným programom s názvom *Na krídlach príbehov* sme začali aj počas školského roka.

Na pravidelnom klubovom stretnutí *Prímenká naši kamaráti* nás navštevuje Materská škola na Ulici Gustáva Hemanna. Ide o prípravu na školu pre predškôľakov. Chodia k nám maličké deti a najkrajšie je, keď popoludní prichádzajú školáci pred vyučovaním v Základnej umeleckej škole a chalan povie: „*Nechcem ísť do klubu, tam je veľký hluk, prišiel som si radšej čítať.*“ Alebo si tu môžu robiť úlohy.

Pre malé deti môže byť kniha veľmi zaujímavá. Pre staršie môže byť v istom veku zaujímavejší počítač či televízia. Čo čítajú mladí v súčasnosti? Ako ich nalákať viac čítať?

Áno, v istom veku strácajú záujem o knihy. Vidíme to na deťoch, ktoré chodia na podujatia. Malé deti sú očami a ušami nalepené na všetkom, čo im hovoríte, teda, ak to dobre pripravíte. Ale keď prichádzajú, povedzme, žiaci druhého stupňa alebo začiatčníci na stredných školách, tak od mnohých sa ani len slova nedočkáte, na nič nereagujú. Súvisí to s vekom, neboli sme iní. Domnievam sa, že je k tomu potrebná trpezlivosť, dobrý vzor a to, akým spôsobom sa k nim priblížime, ako sa s nimi zhovárame. Môžu sa tváriť, že ich to nezaujíma či otravuje, no je to len vonkajší prejav, na ktorý by sme

my, dospelí, nemali reagovať zle. Mali by sme im dať možnosť pocítiť pokoj pri čítaní, dopriať čas na rozhovor, vytvoriť priestor na to, aby mohli zažiť kúzo ponorenia sa do príbehu. Ak to zažijú raz, tak sa k tomu určite vrátia.

Svojim deťom som čítala veľmi dlho, no nie sú takými čitateľmi ako ja. To však nie je podstatné. Myslím si, že to, čo som im čítala, ich obohatilo. Nemusi byť každý čitateľ, ale každý by mal mať možnosť, aby sa s ním mohol stať.

Prečo by teda mali deti z vášho pohľadu čítať?

Pri čítaní trénujeme koordináciu oka a text, učíme sa udržať pozornosť a nesmierne dôležité je čítanie s porozumením. Malí čitateľa vyrastú, budú podpisovať rôzne zmluvy, nehovoriac o zákutiach právnického jazyka. A niekedy sa človek potrebuje skryť do príbehu niekoho iného, do textu, ktorý ho osvieži. Nič nie je náhoda, ak si niečo prečítate alebo vám niekto niečo ponúkne, musí to mať, verím, nejaký zmysel. V dobrej literatúre sa skrýva veľa návodov na to, ako viesť dobrý život.

A akí sú dospelí čitatelia levočskej knižnice? Radi sa stretávajú a debatujú o knihách?

Najviac si dospelí čitatelia požičiavajú žánrovú alebo oddychovú literatúru. Ak vyjde nový Dominik Dán alebo nová detektívka Petra Šlosera, tieto knihy sú vždy rezervované. Nenakupujeme ich však vo veľkých množstvách, lebo sa síce rýchlo prečítajú, no rovnako rýchlo sa z vedomia ľudí strácajú.

Máme veľmi dobrú náučnú literatúru, aj keď nemá taký obrat ako žánrová. Nemôžeme však oklieštiť čitateľa, aj keby bol iba jeden.

Ak sa vrátiť ku knižnému klubu, tak sú v ňom skvelí čitatelia. Mnohí vyštudovali slovenský jazyk a literatúru. Čítajú dlhodobo a pre túto knižnicu sú veľkým obohatením. Sú to ľudia, ktorí sa snažia porozumieť nielen literatúre, sú vnímaví k celospoločenským témam a k prostrediu, v ktorom žijú. Stretnutia knižného klubu sú pre nás hnacím motorom. Vopred vieme, akú knihu ideme čítať, no prečítanie knihy nie je podmienkou návštevy knižného klubu. V diskusii sa každý dozvie obsah knihy. Koľkí knihu prečítame, toľko nových pohľadov na ňu získame. Sú to komorné a intímne stretnutia. Čo je na klube zaujímavé, je otvorenosť, istý druh intimity medzi cudzími ľuďmi. Keď odchádzame, vieme, že to, čo sme si povedali, kdesi v nás ostáva a často cez tie texty

hovoríme aj o sebe.

Je to pre vás bezpečné prostredie...

A je otvorené pre všetkých. Ktokoľvek sa môže pridať, každý je vítaný.

To už je už iná úroveň čítania, lebo si knihu takto prečítate z niekoľkých uhlov...

V tom je práve tá krása.

Marec je mesiacom knihy, v tomto období knižnice ožívajú. Čo pri tejto príležitosti chystáte?

Týždeň slovenských knižníc vychádza tento raz od 6. marca, na jarné prázdniny. Pripravili sme program, ktorý môžu deti stráviť v knižnici, pokiaľ nemajú naplánované aktivity mimo mesta. Pripravili sme *Čítanie pre najmenších*, aj do jedného roka. Mamičkám chceme priblížiť knihy, ktoré sú pre malé deti v knižnici dostupné, ale tiež také, ktoré sa dajú kúpiť. Ak je to možné, mali by mať nejaké knihy doma v domácej knižnici.

Radi by sme v tomto týždni privítali seniorov na podujatí *Knižnica môjho detstva*, kde si môžu zaspomínať na to, čo kedysi čítali. Tešíme sa, že sa s nimi budeme môcť porozprávať a priblížiť im, čo všetko im v knižnici môžeme ponúknuť. Na zlepšenie digitálnej gramotnosti pre seniorov pripravujeme školenia. Knižnica by mala byť miestom, kde by našiel starší človek pomoc pri problémoch s počítačom alebo telefónom.

Pripravujeme *Autorský večer*, *Čítanie v pyžamkách pre deti* a mnoho ďalšieho. Jeden deň plánujeme zorganizovať stretnutie s knihovníkmi s názvom *Komu niet knihy, tomu niet pomoci*. Inšpiráciou nám bol komik Fero Joke, ktorý túto vetu starého slovenského klasika použil v jednom videu.

Veľmi trefné a vtipné. Na záver môžeme pozvať čitateľov Limky do Knižnice Jána Henkela...

Samozrejme, prídte! Prídte sa porozprávať, pozrieť si knihy, podujatia... Iste, treba nájsť odvahu a vybrať sa, lebo mnohokrát počujeme od iných používateľov, priateľov či známych priaznivé referencie, no častokrát je to od ľudí, ktorí ju ani nenavštívili. Pozreli si webovú stránku a majú z toho dobrý dojem a radosť. Od myšlienky ku skutku je však niekedy ďaleko. To nevadí, ponuka je tu stále, používateľ je u nás očakávaný kedykoľvek, bez ohľadu na to, aký je jeho sociálny status a vzdelanie, pre nás knihovníkov sú rozhodujúce jeho potreby.

Mesto Levoča ponúka veľa možností na rekreáciu aj kultúrne vyžitie a ja by som si želala, aby ľudia nenavštevovali len knižnicu, ale aby chodili do múzea, kina či divadla.

Aby nevyhľadávali len stredoprúdové akcie, na ktoré sa lístky rýchlo vypredajú, ale aby sa pozreli na všetky pekné a dobre zorganizované podujatia a aktivity, ktoré sa konajú v celom meste. Je jedno, kto ich usporiadal a kde, dôležité je, že je to dobre pripravené. Levočania majú možnosti žiť v meste dobrý spoločenský a kultúrny život.

Chcela by som posmeliť ľudí, ktorí po pandémii zostávajú doma. Rozumiem, že je to ťažké, no človek sa tak viac zaoberá sám sebou a je lepšie sa pozrieť za roh, ako žijú iní. Ak sa nedá vycestovať z krajiny a nahliadnuť na spôsob života inde, dá sa to zažiť cez knihy a ponuku kultúrnych podujatí, ktoré sa v Levoči dejú.

Vidím, že jednu knihu v rukách držíte aj vy...

Keď som hovorila o vydavateľovi *Petrovi Milčákovi*, ktorý má vydavateľstvo *Modrý Peter*, tak pred rokmi prezentoval knihu *Ja, Ikarus Aldena Nowlana*. Je to Kanadan, ktorý sa narodil v roku 1933 a mal naozaj ťažké detstvo. Keď sa narodil, jeho matka mala pätnásť rokov. Otec pracoval ako drevorubač. Keď mal Alden osem rokov, matka ho opustila a vychovávala ho stará mama. Sám sa naučil čítať už ako päťročný. Prvou knihou, ktorú prečítal, bola jediná kniha, ktorú mali v dome - teda Biblia. Vyrastal v prostredí drevorubačov, drsných ľudí, ktorí boli od seba veľmi vzdialení a on to v jednej básni krásne vyjadril:

*V mladosti, tam, kde som žil,
nikto nehovoril o láske.*

Okrem mňa, iba po tme.

*To meno bolo známe iba,
ako meno mesta
na inom kontinente.*

*Nikto nenazval nikoho iného
svojím priateľom,*

hoci v skutočnosti priateľmi boli.

*Možno sa báli tak veľa zo seba odovzdať,
tak veľa žiadať od iných.*

V Aldenovi Nowlanovi bola neprirodzená zábrana vyjadrovať svoje pocity nahlas. Zažíval precitovanú samotu, ťarchu prežitého života. Zomrel mladý, ako 50-ročný. Obranou baštou sa mu stala knižnica v tridsaťdeväť kilometrov vzdialenom Windsore. Každú sobotu tam putoval pešo alebo stopom, aby sa na ďalší týždeň zásobil knihami. Tak vidíte, že knihy môžu zachrániť.

...aj život. Ďakujem veľmi pekne.

**Zhovárala sa
Mgr. Vladimíra Novotná Čajová**

Vydavateľstvo Modrý Peter sa venuje vydávaniu hodnotnej slovenskej poézie už viac ako 30 rokov

Nezávislý vydavateľ a literárny vedec Peter Milčák založil vydavateľstvo *Modrý Peter* krátko po Nežnej revolúcii a vydávanie kníh označuje za svoje profesionálne hobby. Čítanie je pre neho životnou potrebou a hlavným kritériom, podľa ktorého sa rozhoduje, ktoré tituly vydá, je ich hodnota a hĺbka. Aj preto sú často oceňované a sú výkladnou skriňou súčasnej slovenskej literatúry.

Vo vydavateľstve Modrý Peter vydávate knihy už viac ako tri dekády. Môžete ho predstaviť čitateľom, ktorým je činnosť vášho vydavateľstva menej známa?

Modrý Peter sa venuje vydávaniu hodnotnej beletrie slovenských, ale aj svetových autorov. Vydávame knihy preložené z rôznych jazykov. *Modrý Peter* sa zameriava prioritne na vydávanie slovenskej poézie, popri tom vydáva knihy z literárnej vedy a z eseistiky, knihy pre deti a mládež, drámu a prózu. Záber vydavateľstva je širší, no je to predovšetkým vydavateľstvo poézie.

Po roku 1989 veľa kamenných vydavateľstiev zaniklo alebo obmedzilo svoju činnosť. Prestávali vydávať slovenskú literatúru, špeciálne poéziu. Poznal som viacerých autorov, ktorí mali hotové rukopisy, no nemali ich komu ponúknuť. Nemal som žiadnu skúsenosť ani prax, som však vášnivý čitateľ, ktorý knihu číta od začiatku do konca, aj tirážové strany. Knihu vnímam ako celok, ako umelecký objekt. Nadobudol som vtedy pocit, že by som vedel knihy vydávať a povedal som si, že to vyskúšam. Od roku 1991, keď som vydavateľstvo zaregistroval, funguje kontinuálne, čo na Slovensku nie je celkom bežné. Spolu s vydavateľstvom *KK Bagala* sme dve najstaršie nezávislé vydavateľstvá v krajine.

Vydali ste už viac ako dvesto titulov, len za minulý rok ich bolo desať. To je slušná knižnica...

Na Slovensku pred rokom '89 nepôsobili žiadne súkromné vydavateľstvá, všetky boli štátne, inštitucionalizované. Vydavateľské domy mali viacero redaktorov či oddelenia, ktoré sa venovali napríklad propagácii, účtovníctvu atď. Boli to také vydavateľské organizmy s početnejším redaktorským a iným personálnym zázemím. Väčšina malých vydavateľstiev, ktoré vznikli po roku '89, sú vydavateľstvami jedného

človeka. To je zásadná zmena. Široké spektrum činností od vyhľadávania autorov, cez editovanie rukopisov, predtlačovú prípravu, kontrolu tlače, distribúciu, propagáciu, čiastočne až po účtovníctvo musí zvládnuť jedna osoba. Ak má vydavateľ v edičnom pláne 10 a viac titulov ročne, najmä administratívnej práce je veľmi veľa. Knihy na Slovensku, ktoré reprezentujú súčasnú slovenskú literatúru, sa predávajú v desiatkach kusov, nie je teda možné vydávať ju bez pomoci a dotácií zo Štátneho fondu na podporu umenia. Nie je v ňom však dostatok peňazí a príhodí sa, že aj niektoré hodnotné tituly ostanú nepodporené. Alebo dotácia na ich vydanie je taká nízka, že sa nakoniec vydať nedajú. Druhým problémom súvisiacim s fondom je nesmierne veľká administratívna záťaž.

Modrý Peter zázračne prežil za viac ako 30 rokov svojej existencie rôzne nástrahy, vo veľkej miere aj vďaka tomu, že sa vydávaniu venujem len ako svojmu profesionálnemu hobby. Živím sa učiteľskou prácou a z vydavateľskej činnosti som nikdy nežil. Všetky prostriedky získané z predaja kníh môžem investovať do nových projektov, vydavateľstvu pomáha tiež to, že sídlím v našom rodinnom dome, a tak nemusím platiť nájom za kanceláriu či sklad kníh.

Podľa akého kľúča vyberáte tituly, ktoré vydáte?

Ako nezávislý vydavateľ sa môžem sám rozhodnúť, čo vydám, a čo nie. Základným kritériom pri rozhodovaní je to hodnotové. Všetko sa začína pri rukopise. Básne by mali byť zásadné, nemali by vznikáť len tak. Nech vznikne len to, čo vzniknúť musí, ako hovorieval Stanislav Rakús. Pre mňa je poézia písaním na život a na smrť. Poézia by mala vypovedať zásadné veci o skutočnosti, mala by byť viacvýznamová a enigmatická, nemala by sa vyčerpať jedným prečítaním.

Slovenská poézia vychádza v nízkych nákladoch. Prečo je dôležité takéto tituly vydávať?

Mám autorov, ktorých vydávam pravidelne, v istom zmysle ich vydavateľsky zastupujem. Na začiatku som vydal tri knihy autorov z nášho regiónu. Prvá kniha bola básnická zbierka môjho brata Mariána, druhou básnická zbierka Pavla Suržina, významného básnika, ktorý žil v Levoči, a treťou zbierka Pavla Hudáka, básnika, ktorý žil v Poprade. Napriek tomu, že to boli regionálni autori, písali hodnotnú poéziu, kvalita ich textov presahovala regionálny význam. V tej chvíli bolo z Levoče do Bratislavy ďaleko, ale po pár rokoch sa mi začali hlásiť autori z hlavného mesta. Prvý text významného slovenského básnika, ktorý som vydal, bola zbierka Dni Jána Buzássyho, žijúceho klasika slovenskej poézie. Hneď po ňom prišli Osamelí bežci, ktorých tvorba v istom zmysle tvorí slovenské literárne rodinné stiebro. Som veľmi rád, že si ma vybrali ako svojho vydavateľa. Postupne som od polovice 90. rokov vydával zbierky Ivanovi Štrpkovi, Ivanovi Laučikovi a Petrovi Repkovi, každému z nich viacero titulov. Pred tromi rokmi som dokonca vydal antológiu Osamelých bežcov, prvú, ktorá na Slovensku vyšla. Tvorba Osamelých bežcov výrazne ovplyvnila podobu súčasnej poézie a napriek tomu od času vzniku tejto skupiny na začiatku 60. rokov minulého storočia po celé desaťročia žiadny slovenský vydavateľ takúto antológiu doteraz nevydal. Dokonca aj Česi zostavili svoju antológiu z ich tvorby skôr ako my tu na Slovensku. To, že jej vydanie počkalo na mňa, považujem za malý zázrak. Zostavil ju Ján Štrasser, významný básnik a prekladateľ, ktorý v 60. rokoch pôsobil ako ich generálny kritik.

A aby som sa vrátil k vašej otázke o dôležitosti vydávania titulov poézie, na Slovensku sú štyri vydavateľstvá, ktoré systematicky a kontinuálne vydávajú poéziu. Nie je to veľa a za každým z nich je jeden človek či dvaja ľudia. Ľudia stojaci za týmito vydavateľstvami sú už v druhej polovici svojho života a pokiaľ viem, neobjavilo sa žiadne nové vydavateľstvo, ktoré by sa chcelo systematicky venovať vydávaniu slovenskej poézie. To môže byť v budúcnosti problém. Zložitá je aj situácia s výškami nákladov básnických kníh, ktorá odráža počet ich čitateľov – a ten je závažne nízky. Slovenská poézia sa nao-

zaj predáva len v desiatkach kusov. Poézia je recepčne náročná, keďže spôsob, akým sa vyjadrujeme v poézii, je nesamozrejmy. Zásadná je ale otázka: Vďaka komu by mali vydavateľstvá existovať? Mali by to byť predovšetkým čitatelia, ktorí si knihy kúpia. U nás to tak však nefunguje a vydávanie je živé len vďaka nasadeniu vydavateľov a dotáciám z Fondu na podporu umenia.

Marec je síce mesiacom knihy, no 8. marec je Medzinárodným dňom žien. Vydávate aj tvorbu ženských autoriek. Ktoré vás zaujali natoľko, že ste sa rozhodli ich tvorbu vydať?

Slovenská poézia má niekoľko výnimočných poetiek. Jednou z nich je Mila Havgová, ktorá bola v minulom roku vyznamenaná Pribinovým krížom II. triedy za mimoriadne zásluhy a kultúrny rozvoj Slovenskej republiky. V roku 2022 sa stala aj laureátkou Ceny Nadácie Tatra Banky

trochu rekapitulujem, v posledných rokoch vyšla aj zbierka Príbeh (ja) na mladom snehu Anny Ondrejčkovej a zbierka Správy z nedomovov Veroniky Dianiškovovej – obe si zasluhujú čitateľskú pozornosť. Mňa vlastne vôbec nezaujímajú, či je autorkou žena alebo muž. Vítam akýkoľvek kvalitný rukopis, bez ohľadu na to, kto ho napísal.

Poézia je náročná na myslenie a predstavivosť. Doba je rýchla a ľudia radšej siahajú po jednoduchších textoch. Čo však z vášho pohľadu môže poézia ponúknuť človeku súčasnosti?

Ako som už spomínal, báseň si vyžaduje od čitateľa pri čítaní tvorivé nasadenie. Čítanie je tvorivá práca rovnako ako písanie. Autor nesmie naznačiť ani viac, ani menej, než by mal. V prvom prípade by spôsobil krízu textu, v druhom krízu jeho čítania. Básnického textu sa netreba báť a už vôbec sa netreba báť toho, že v texte niečomu nerozumieme.

Vari rozumieme všetkému, čo sa nám prihodí v živote?

Poézia sa venuje najpodstatnejším veciam v ľudskom živote, interpretuje svet a vykladá ho veľmi osobitým spôsobom. V tejto súvislosti by som rád spomenul vyjadrenie amerického biológa Lewisa Thomasa, ktorý hovorí: „Ak je vesmír zámkom, potom kľúčom k nej je skôr metafora než miera.“ Dáva tu do protikladu obrazný, metaforický a exaktný, racionálny prístup a prikláňa sa na stranu toho prvého.

Čítanie poézie je pre mňa bytostnou potrebou. Potrebujem ju čítať tak, ako potrebujem jesť alebo dýchať.

Máme za sebou náročný rok, v susednej krajine je vojna, zasiahla nás energetická kríza. Ako to ovplyvňuje fungovanie vášho vydavateľstva?

Samozrejme, že situácia ovplyvnila aj prácu vydavateľstva, ale nechcem sa vôbec sťažovať. Mys-

lím si, že mnohí sú na tom horšie ako vydavatelia literatúry. Už rok sme súčasťou vojnového konfliktu, ktorý vnímam aj ako konflikt dvoch kultúr. Ak sa z bieloruského Minsku zveziete dve a pol hodiny vlakom do litovského Vilniusu, ocitnete sa v inom svete. Na príklade života v dvoch blízkyh, susediacich metropolách môžete zreteľne vidieť, ako vyzerá svet, v ktorom sa síce nežije ľahko, ale je slobodný, a ako vyzerá svet plný neslobody, kde je všetko prísne

za umenie za zbierku Z rastlínstva, ktorú vydala Skalná ruža. Pred niekoľkými rokmi som jednu z jej zbierok (Záhrada : labyrint : hniezdo) vydal aj ja. V posledných rokoch vydávam zbierky i knihy pre deti autorky, ktorá používa pseudonym Eva Luka. Vydal som jej zbierku Jazver, ktorá vyhrala Zlatú Vlnu, národnú cenu za poéziu v roku 2020. V minulom roku získala túto prestížnu cenu zbierka Bukolika Rudolfa Juroleka, ktorú sme vydali tiež v Modrom Petrovi. A ak už

nariadované, kontrolované a trestané. Za najväčšiu hodnotu, ktorú v živote máme, považujem slobodu. Naša ekonomická situácia sa môže ešte zhoršovať, no mali by sme tento dočasný stav vydržať s vedomím, že je pre nás kľúčové, aby sme hodnotovo, politicky, ekonomicky a kultúrne ostali súčasťou západoeurópskeho priestoru. Vôbec nič sa teda nestane, ak počas roka nevydám desať titulov, ale len päť či jeden.

Aké máte plány a vízie vo vydavateľstve v najbližšom období?

V minulom roku sme vydali vo vydavateľstve tri pekné a hodnotné knihy pre deti. Prózu Jona Fosseho Sestra, významného nórskeho autora, ktorý sa už niekoľko rokov spomína ako kandidát na zisk Nobelovej ceny za literatúru, knihu básní pre deti predškolského veku Cukorníčka Jána Milčáka, ktorú pôvabne ilustrovala Renáta

Milčáková, a reedíciu knihy Jakuba Erika Grocha Tuláček a Klára, ktorá sa už radí ku klasickým dielam slovenskej literatúry pre deti. Tento rok plánujeme pre deti vydať knihu Margaret Williamsovej Zamatový králik. Ide o knihu zo zlatého fondu svetovej detskej literatúry. Kniha Zamatový králik vyšla po prvý raz v roku 1921 v Británii, o rok neskôr vyšla v druhom vydaní vo vydavateľstve Heinemann v Toronte s obrázkami Wiliama Nicholsona, ktoré sa stali detskou ilustračnou klasikou. Slovenské vydanie pripravujeme s pôvodnými Nicholsonovými obrázkami. Okrem toho máme v edičnom pláne niekoľko prekladových titulov. Spomeniem aspoň rozsiahly výber z básní posledného žijúceho beatnika Garyho Snydera Stretnutie s horami, ktorý preložil Marián Andričík. Potom napríklad prvý slovenský preklad staroegyptskej ľubostnej poézie s názvom V severnom vetre čítaš

správy ďaleké, na ktorom pracovali prekladateľky Silvia Nigrelli a Katarína Džunková. Zo slovenskej poézie pripravujeme napríklad prvý diel súborného vydania básnického diela Jána Buzássyho, reedíciu troch zbierok Rudolfa Juroleka Život je možný, Smrekový les a Poľné vety v jednom zväzku alebo novú zbierku poetky Veroniky Dianiškovej. Spomeniem aspoň to.

Vaše - aspoň to - mi znie ako plán na ďalších desať rokov.

Nie, len na tento. Plánov mám veľa, uvidíme, čo z nich sa podarí zrealizovať.

Ďakujem veľmi pekne.

text: Vladimíra Novotná Čajová

foto: Dominika Bolgáčová

Alexander Gerbery napísal knihu o strašidelných levočských tvoroch a zákutiach

Sú v Levoči miesta, z ktorých vám behá mráz po chrbte? Počuli ste už o strašidelných bytostiach, ktoré sa spájajú napríklad s levočskými hradbami či inými odlahlými miestami? Vynára sa vám hrôzostrašný príbeh, o ktorom vám povedal sused alebo známy a odohrával sa v nejakom starom levočskom dome?

Mladý umelec Alexander Gerbery tieto príbehy zozbieral, dotvoril, nakreslil k nim ilustrácie a napísal v knihe Strašidelné mestské legendy, ktorú vydala Knižnica Jána Henkela v Levoči s podporou Prešovského samosprávneho kraja v rámci programu Európsky rok mládeže 2022.

Alexander Gerbery je magister histórie, výtvarník, autor komiksov a rozmanitých ilustrácií s tematikou hororu, science fiction a fantasy. Svoju tvorbu prezentoval na mnohých miestnych aj zahraničných výstavách. Čím je pre neho horor ako žáner zaujímavý, ako zbieral levočské mestské povesti a aká bola jeho cesta ku knihe porozprával Vladimíre Novotnej Čajovej.

Vo vašej tvorbe sa prepája výtvarné umenie aj literárna tvorba, v knihe Strašidelné mestské legendy sa to zároveň spája s mestom Levoča. Ako ste dospeli k tejto kombinácii?

Levoča má svoju špecifickú auru, ktorá mi je veľmi blízka. V tomto meste sa od detstva formovala aj moja umelecká tvorba. Na Základnej umeleckej škole som navštevoval výtvarný a literárno-dramatický odbor. Získal som tam veľa zručností a skúseností, rozvíjal som svoj talent a vytvoril si lásku k výtvarnej tvorbe. Na literárno-dramatickom odbore sme pracovali na tom, ako sa vyjadrovať a na sebareprezentácii. Tieto dva odbory mi výrazne pomohli formovať svoju osobnosť, záľuby a identitu.

Zaujímavé je, že písanie mi nikdy nebolo až také blízke. Vždy som sa radšej vyjadroval skrz výtvarné umenie. Keď som niečo písal, premýšľal som vizuálne, premietal som si to do obrázkov a ešte aj poznámky som si

ilustroval.

No a ako sa moja tvorba preplietla s Levočou? Vždy som sa rád prechádzal po meste, vnímal ho cez vlastnú skúsenosť ako priestor, jeho zákutia, uličky, hradby atď. Spoznával miesta, ktoré veľmi dobre poznajú všetci Levočania. Tie, pochopiteľne, vo mne nabudili predstavivosť. Je to historické mesto, vidieť, ako sa tu prepletá minulosť, prítomnosť a vízia budúcnosti. Všetky tieto aspekty viedli k tomu, ako som neskôr pracoval a čo som sa snažil pretaviť do svojej tvorby.

Bol pre vás horor ako žáner zaujímavý už v detstve?

Áno, určite som sa s hororovou tematikou stretol už vo veľmi útlom veku. Môže to znieť trochu zvláštne, predsa len, horor nie je ten najvhodnejší žáner pre deti. Pokúsím sa to vysvetliť. Mal som šťastie, že som vyrastal v období, ktoré bolo plné klasických

hororoviek, strašidelných príbehov, detektívok. Populárne boli napríklad detektívky Traja pátrači, klasické horory ako Nočná mora z Elm street. Vychádzalo vtedy veľa strašidelných animovaných rozprávok. Žánre ako horor či sci-fi sa "premiešavali" a prispôbovali sa tak, aby mohli byť prístupné deťom. A, samozrejme, boli veľmi populárne. Sám som si tiež rýchlo vytvoril vzťah k tomuto bezpečnému strachu, ktorý som mohol z diaľky pozorovať a začať zisťovať, prečo by som sa nemal báť. Je to strach podobný jazde na horskej dráhe v lunaparkoch. Máme radi to vzrušenie, zimomriavky, ktoré prináša, ale zároveň vieme, že je to fikcia. Myslím si, že preto mi bol tento žáner taký blízky. Na jednej strane je bezpečný, na strane druhej vyvoláva veľmi silné emócie a podnecuje fascináciu a zvedavosť.

Priznám sa, že o žánri - mestské povesti - som toho veľa nevedela a viem, že to na Slovensku nie je bežná literatúra. Môže to trochu priblížiť?

Žáner mestských povestí spadá pod pomyseľný väčší dáždnik mestskej alebo urbárnej folkloristiky. Je to súčasť ľudovej slovesnos-

ti. Ide o krátke naratívne formy ľudového rozprávania. Ich základom je, že boli prenášané zväčša orálne. Nezáleží na tom, či ide o povesti spred 300 rokov alebo z minulého týždňa. Je to niečo, o čom sa začne rozprávať, čo sa rozšíri medzi ľudí a následne prechádza do iných podôb - písanej, vizuálnej alebo audiovizuálnej. No prvotný základ musí byť vždy hovorený.

Na Slovensku máme žáner povestí veľmi bohatý, slovenská folkloristika je bujná a rozmanitá, ale väčšinou sme v styku so staršou mytológiou, stredovekou alebo antickou, ktorá bola silno popularizovaná počas romantizmu. Vtedy sa apelovalo na národnú históriu a identitu, pričom staršie povesti boli znovu objavované, upravované a distribuované v takej miere, až sa pevne zakorenili do spoločenského povedomia. Hovorené povesti však majú krátku životnosť, menia sa ústnym podaním od človeka k človeku. Kolkokrát sa povest objaví, toľkokrát sa prehovorí inak. Autor prestáva mať kontrolu nad naratívom. Pôvodné sa stratí a zmení podobu. Písomné síce vydržia dlhšie a majú podobu ucelenú, no je tam riziko prílišného autorského vplyvu, či už vedo-

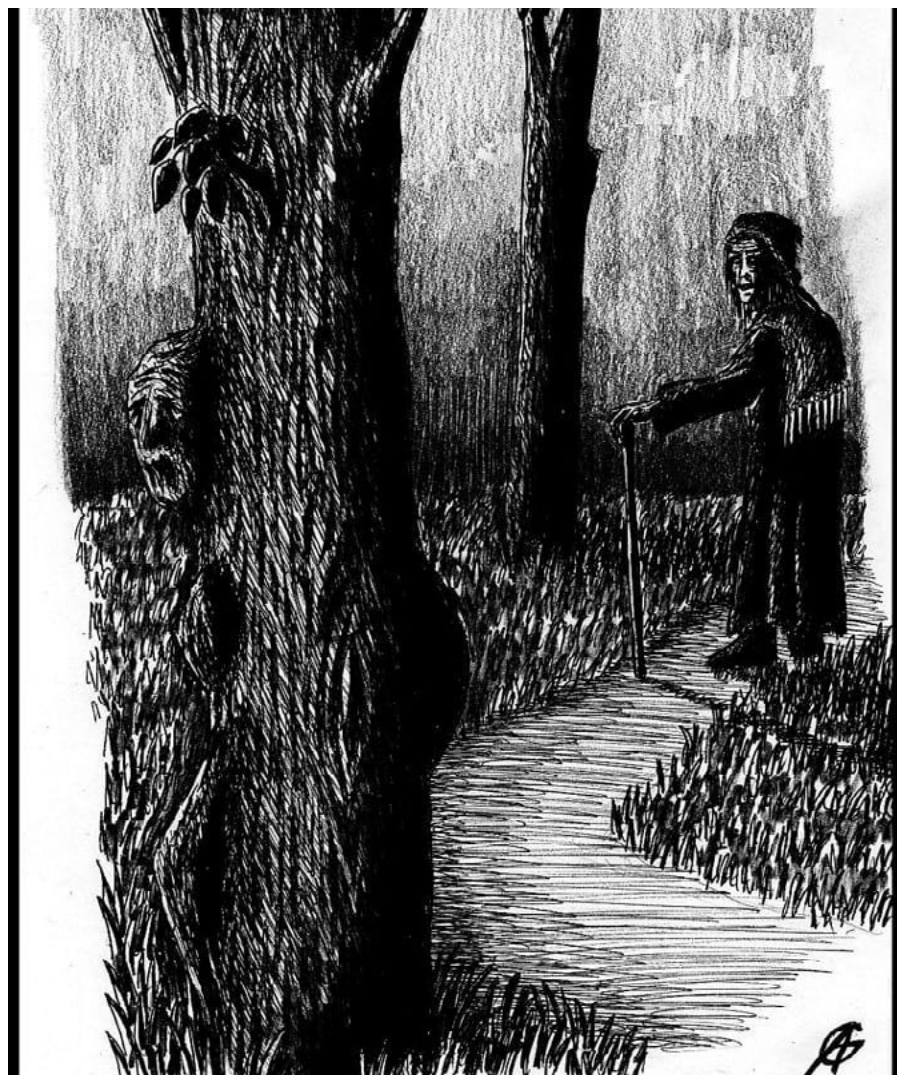
mého alebo nevedomého. Nemôžeme preto hovoriť o nejakej rýdzosti povestí, mýtov a legiend.

Niekoľko slovenských folkloristov sa aktívne zaoberá tematikou mestských povestí. No skôr tých starších, ako by bola povedzme povest o bielej panej, o čiernom rytierovi, o znesvätenom mníchovi Čierneho kostola. Najmodernejšie sú súčasné povesti a sú podžánrom, ktorý je na Slovensku veľmi málo známy a preskúmaný. Nevenuje sa im veľa odborníkov a často sú dokonca prehliadané aj etnológmi. Je to trochu škoda, pretože je tu určite veľký potenciál. V každom meste sú rozprávači týchto "historiek", fám a mýtov. Miestni ich poznajú a tieto príhody sú založené na ich osobnej skúsenosti. Už stačí iba prejsť k následnému kroku - spísať ich a analyzovať. Na druhej strane je značne náročné ich správne podchytiť, ak nepôsobíte na danom mieste. Nevyhnutná je práca v teréne, ankety, vypočúvanie ľudí, dotazníkové akcie, čo je vždy omnoho zložitejšie ako tradičný výskum.

Povesti ste mali spísané už v roku 2016, kniha však bola vydaná až v minulom roku. Ako prebiehal proces tvorby vašej knihy?

Provotne to bola pre mňa momentálna záujmová činnosť, náhly zápal inšpirácie. Odjakživa som chcel napísať nejakú publikáciu, no toto bola doslova šťastná náhoda. Poznal som levočské strašidelné historky, povesti a povere už vtedy, no vtedy som to nevedel žánrovo, vedecky podchytiť tak ako dnes. Nepoznal som jednotlivé aspekty, atribúty a nevyhnutné podmienky, ktoré sú potrebné na vznik a klasifikáciu povestí. Je to tak, ako keď človek vie o jablkách, celý život ich jedáva, no zrazu, keď sa stane botanikom, vidí ich z úplne iného uhla. Všetci sme v kontakte s týmito mestskými povestami, ale neuvedomujeme si to. Vníname ich len ako historky pri pive, strašidelné príbehy o duchoch u niekoho doma. Väčšinou na nich zabudneme po piatich minútach, no keď nám po rokoch niekto povie o niečom podobnom, zrazu si na to spomenieme. Možno ste niekde počuli nejakú historku a keď ste sa ocitli na danom mieste, v mysli sa vám vybavilo: „Nebol to ten dom, v ktorom straší?“ Odrazu sa spomienka vyplaví na povrch, no už ju ovplyvní nabudená predstavivosť a zo spomienky je úplne nová povera, ktorú poviete ďalšiemu človeku a ten zase ďalšiemu. A takto to bolo aj v mojom prípade.

Pôvodne som chcel nakresliť iba jeden obrázok, až neskôr som sa rozhodol vytvoriť sériu. Najprv som sa vydal na miesta, ktoré

sú spojené so spomienkami. Nerobil som však žiadnu anketu. Jedného kamaráta som kontaktoval, nakoľko som si nevedel spomenúť na miesto, kde sa mala odohrávať povesť s príznakom v rúre. Všetky tieto spomienky som sa potom rozhodol vyskladať do niekoľkých príbehov. Takže v jednej poviedke môže byť prvok aj z niekoľkých príbehov. Snažil som vyhnúť tomu, aby som do nich vkladal svoj subjektívny pohľad, chcel som ich zachovať v čo najucelenejšej podobe. Napríklad príbeh o kostižeroch je zložený z troch podobných príbehov. Niektorá povesť bola perfektná krátka poviedka, iné si vyžadovali zlúčenie podľa podobných aspektov. Niekde som musel doplniť rozprávača, inde popis miesta s pozadím.

To vyzerá na veľa práce. Ako dlho trvalo, kým ste knihu takto vyskladali?

Pravdupovediac, samotné písanie mi netrvalo dlho. Iste vám to potvrdí mnoho autorov, že ak má príbeh ucelenú podobu v mysli, prenos na papier je veľmi rýchly. Myslím, že to netrvalo ani mesiac a séria bola hotová. Najprv som ilustrácie s poviedkami publikoval na internete. Zdieľal som ich na dennej báze na svojej umeleckej webovej stránke. Počas dňa som sa šiel pozrieť na miesto, kde sa mala povesť odohrávať, nakreslil ilustráciu, napísal príbeh a v noci som ju publikoval. Išlo to až prekvapivo rýchlo.

Kopla vás múza a to bolo jednoducho treba využiť. Každá poviedka je ilustrovaná a zaujímavé je, že jej text je preložený do angličtiny. Prečo ste zvolili takúto formu?

K ilustráciám mám, ako som spomínal, veľmi blízko. A preto som postupoval inak, ako to býva bežné. Najprv som vytvoril ilustráciu, ku ktorej som spísal text pôvodne iba v angličtine, keďže sa mi pohodlnejšie píše po anglicky. A zároveň, pretože pôvodný plán bol pridať tieto príbehy s ilustráciami iba na internetovú stránku pre výtvarníkov, aby moji kolegovia výtvarníci či iní sledovatelia z celého sveta porozumeli tomu, čo píšem. Následne som sa rozhodol napísať aj slovenský preklad.

Ako sa to potom ďalej vyvíjalo?

Po rokoch, keď som mal vypracované ďalšie práce s tematikou hororu, aj keď nie som iba hororový autor a venujem sa tiež fantasy, sci-fi, portrétovaniu atď., sme vďaka spolupráci s Urban Belltower zorganizovali moju prvú výstavu. Prebiehala v jednej z levočských kaviarní (Eternity). Ilustrácie k povestiam boli vtedy iba súčasťou výsta-

vy. Texty k ilustráciám sme sa rozhodli vytlačiť na malé papieriky vo forme pamfletov, ktoré boli rozložené na stoloch v kaviarni. Rozobrali sa veľmi rýchlo, mali sme na nich skvelú spätnú väzbu, ľudia sa pýtali, kde sú povesti prístupné. Takto sme zistili, že majú potenciál, ktorý by sa patrilo využiť. Počas niektorého z lockdownov sme tiež sprístupnili povesti na facebookovej a instagramovej stránke Urban Belltower. Boli vydávané neskoro večer ako isté rozptýlenie v ťažkej dobe. Ironicky, horor sa ako žáner najviac rozvíja vtedy, keď sa ľudia boja, cítia nervozitu, nepokoj z niečoho, čo sa deje v reálnom živote. V tej dobe to bola pandémia. My, ľudia, sme zvláštni. Reakciou na to, ako sa ubrániť hororom skutočného sveta je utiecť do hororov nereálnych, fiktívnych. Akoby sme sa snažili klin klinom vybiť. Aj preto z toho boli ľudia nadšení. Doprialo sa im rozptýlenia, pretože je jednoduchšie báť sa ducha, o ktorom vieme, že nie je skutočný, ako napríklad dosahu inflácie.

Po výstavách som dostal možnosť zapojiť sa do projektu, cez ktorý mohla byť kniha publikovaná v tlačenej podobe. Vtedy to bolo pre mňa neuveriteľné, že sme sa dopracovali až k tomuto. Zároveň by som sa chcel poďakovať všetkým, ktorí mi s tým pomohli, Eve Chalupckej, celému personálu knižnice, pani riaditeľke Janke Dolanskej, zároveň aj tým, ktorí ju čítali a boli ňou nejakým ovplyvnení. Všetkých čitateľov si veľmi vážim a ďakujem im za to, že ich kniha zaujala a boli ochotní si ju prečítať.

Kniha Strašidelné mestské legendy je nepredajná, dostupná je na výpožičku v Knižnici Jána Henkela. Povesti sú stále dostupné aj na facebookovej stránke Urban Belltower. V Levoči by sa mohla vďaka vašej knihe rozbehnúť aj malá hororová turistika. Fanúšikovia vašich povestí by sa mohli vybrať navštíviť tieto miesta.

Súhlasím, minimálne s ilustrácií si veľa čitateľov tieto miesta okamžite vybaví. Turisti by to mali ako malú hru, pri ktorej by sa snažili danú lokalitu správne identifikovať, no pritom byť mierne na pochybách, či je to miesto správne, alebo to bola tiež iba povera. Samozrejme, mesto sa mení a jeho strašidelné zákutia sa menia s ním, takže tieto príbehy sú zároveň aj akousi časovou schránkou, ktorá zachytáva Levoču v istom časovom úseku, ktorý už je minulosťou.

Ktorá z povestí vám je najbližšia?

Mne osobne je najbližšia povesť o kostižeroch, je zároveň jedna z najdlhších

a najucelenejších. Má jeden z najlepšie štruktúrovaných príbehov. Zaujímavé je, že sa táto povesť objavuje aj na iných miestach, mimo Levoče, vo svojej veľmi špecifickej podobe. Kostižeri sú zvláštne stvorenia, animované kosti, ktorým bol nadprirodzeným aspektom pridaný život, sú spojené s tmou, uzavretými priestormi a s dezolátnymi budovami. Sú to väčšinou zvieracie kosti, ktoré sa hýbu, sú nebezpečné, strašia, desia. Takúto podobu má len málo mytologických bytostí, ku ktorým by sa dali pripodobniť. Je preto veľmi ťažké odvodiť, kde povesť vznikla. Počul som ju v Česku, Poľsku aj u nás. V populárnom folklóre som sa s kostižermi nikdy nestretol. Musel som teda vytvoriť veľmi úzky okruh ľudí, následne migrovala určite veľmi podprahovo, keďže ostala v lokálnom, uzavretom, špecifickom priestore, no zároveň sa rozšírila do niekoľkých krajín. Má určite značný potenciál na dodatočný výskum a bolo by zaujímavé zistiť, kde vznikla, ako a prečo sa dostala do ľudského povedomia.

Zbierate aj ďalšie povesti? Je to žáner, ktorému by ste sa chceli naďalej venovať?

Určite. Ja sám aj ostatní, ktorí mi s knihou pomohli, by sme boli veľmi otvorení pokračovaniu. Rád by som preto využil túto príležitosť a obrátil sa aj na vašich čitateľov. Ak by vedeli o nejakých povestiach, historkách, rodinných príbehoch, poverách s hororovou tematikou, ktoré sú relatívne súčasné, budem rád, ak sa ozvú. Ak by boli ochotní ma kontaktovať, môžeme sa dohodnúť na komunikácii, prípadne sa môžeme aj stretnúť. Bol by som im veľmi vďačný za spoluprácu. Ďalšiu knihu by takto napísalo samo mesto. Verím, že potenciál tam je a iba čaká na to, aby sa dostal na svetlo. Keď sa povesti nespíšu, časom sa prestane o nich rozprávať, zaniknú a nebudú prístupné pre ďalšie generácie.

Kontakt na Alexandra Gerberyho:
Instagram: @alerazz501
E-mail: alerazz501@gmail.com

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

**Významné životné jubileum
v mesiaci február 2023 oslávili:**

70 rokov
Terézia Baluchová
Anna Krišáková

**Významné životné jubileá
v mesiaci marec 2023 oslavia:**

92 rokov
Alžbeta Sisková

85 rokov
Žofia Olekšáková

84 rokov
Mária Hasajová
Mária Javorská
Ján Michlík

83 rokov
Anna Borovičová, Jozef Gaduš

82 rokov
Ružena Troppová

81 rokov
Anna Borová
Mgr. Andrej Novák
Ján Šimko

80 rokov
Mária Repaská, Zdenka Ščerbáková

79 rokov
Jozef Albert, Marta Barbuščíková,
Edita Filová, Ludmila Poľanovská

77 rokov
Rozália Felongová, Rudolf Sminčák

76 rokov
Mgr. Ladislav Gajdoš, Mariana Makovická

75 rokov
František Ginovszký

70 rokov
Pavol Kaľavský, Emília Kopkášová,
Jozef Palenčár

**Všetkým oslávencom srdečne blahoželáme,
prajeme pevné zdravie a veľa životného
optimizmu do ďalších rokov života.**

Vitajte medzi nami
Ella Sipková
Nela Sotáková

Manželstvo uzavreli:
Štefan Golian a Iveta Oravcová

Opustili nás:
Michal Motyka, rok nar. 1933

*Mgr. Darina Krajňáková,
oddelenie OaVP*

OSLAVY * KARY

Spoločenská miestnosť (oproti bazilike, Nám. Majstra Pavla 19)
30-110 osôb
Vlastná studená a teplá kuchyňa
Priamo na prevádzke

Rezervácie: 0948 030 545. 0948 700 522
Facebook: planetalevoca
Stačí sa rozhodnúť (Pia - Sob 12:00-02:00 hod.)

PLATENÁ INZERCA

O Z N A M

Mesto Levoča oznamuje verejnosti, že Východoslovenská distribučná, a.s. Košice preruší distribúciu elektriny pre odberné miesto Levoča, Baštová ulica, Hradby, Kláštorská ulica, Košická ulica, Námestie Majstra Pavla, Ružová ulica, Uholná ulica, Vetrová ulica

dňa 10. marca 2023

v čase od 11.30 hod. do 15.00 hod.

z dôvodu opravy a pravidelnej údržby distribučnej sústavy.

Bližšie informácie o zozname dotknutých odberných miest nájdete na stránke www.vypadokelektriny.sk.

Ďakujeme za porozumenie.

Jarmila Antalová, MsÚ Levoča

Podporné pohrebné združenie na Slovensku
- odbočka 126 v Levoči

Dôležitý oznam

Podporné pohrebné združenie - odbočka 126 v Levoči Vám oznamuje, že výročnú členskú schôdzu kvôli

**energetickej kríze prekladáme na
deň 23. 4. 2023 o 14.00 hod.**

**v Kongresovej sále
Mestského divadla v Levoči.**

Zároveň prosíme o uhradenie členských poplatkov
do 30. 6. 2023 u svojich inkasantov.

S pozdravom
výbor odbočky 126 v Levoči

Levočan, ktorý kráčal po stopách Majstra Pavla

Tak ako Majster Pavol patrí k Levoči, k dejinám tohto mesta neodmysliteľne patrí archivár a historik doc. Ivan Chalupický. Narodil sa 16. marca roku 1932 v Spišskej Novej Vsi a týmto príspevkom si chceme pripomenúť výročie jeho narodenia.

Rodina pána Chalupického sa iba zhodou náhod usadila v Levoči. Starý otec, narodený v Čechách, sa spolu so svojou manželkou do Levoče presťahovali z Viedne. Impulzom k takému rozhodnutiu bol inzerát, v ktorom bola uverejnená ponuka stať sa v meste Lőcse krajčírom. Tak Levoča na dnešnej Ružovej ulici získala novú krajčírsku dielňu (1908), o niekoľko rokov neskôr rytiera Rádu sv. Silvestra a v neposlednom rade aj najhorlivejšieho bádateľa svojich dejín.

V rodine získal mladý Ivan okrem výchovy aj znalosť maďarčiny a predovšetkým nemčiny, čo bol dobrý základ pre jeho budúcu prácu archivára. Gymnaziálne štúdiá ho spojili s viacerými mestami, s Kežmarkom, Levočou, Tisovcom, no na maturitu si musel počkať až do roku 1955. Už ako študent bol vnímavý k tomu, čo sa dialo v spoločnosti a najmä k prekrúcaniu faktov, ktoré viedli k deformovaniu dejín. V roku 1951 ako študent okúsil moc vládnucej ideológie. Za svoje postoje týkajúce sa procesov s gréckokatolíckymi a rímskokatolíckymi biskupmi bol stíhaný, väznený a neskôr zadený na prácu v kameňolome, tehelni a v baniach. Paradoxne, v robotníckej profesii mal umožnené zmaturovať (1955) a nastúpiť do levočskej pobočky Štátneho archívu v Košiciach. Už ako zamestnanec - archivár tento odbor vyštudoval na Filozofickej fakulte UK v Bratislave (1957 – 1960). Už počas štúdia prejavil mnohé znalosti a svoju odbornosť, o čom svedčí aj fakt, že pôvodne 5 rokov trvajúce štúdium absolvoval za tri.

V levočskom archíve sa postupne vypracoval až na vedúcu pozíciu riaditeľa, ktorú zastával v rokoch 1967 – 1978 a opäť v rokoch 1990 – 1992. Vďaka jeho systematickej a predovšetkým trpezlivej mravčej práci má levočský

archív ako jeden z mála spracovaný inventár písomných prameňov týkajúcich sa Spišskej župy, ktorá v Levoči sídlila. Rukami Ivana Chalupického prešli desiatky metrov archívneho materiálu, čoho dôkazom je 53 knižných publikácií, 94 vedeckých štúdií, 103 odborných článkov, množstvo prednášok a ešte viac cenných odborných rád, ktoré rozdával pri formovaní študentov ako ich pedagóg na Teologickej fakulte v Košiciach, Teologickom inštitúte v Spišskej Kapitule a Katolíckej univerzite v Ružomberku. Svoje vedomosti odovzdával aj študentom v zahraničí - v Ríme, vo Viedni, v Stuttgarte, v Aachene, v Mníchove, Gorizii, Sibiu či Krakowe. Stál pri vzniku Krúžku historikov Spiša, pobočky Slovenskej historickej spoločnosti pri SAV, ako jeho tajomník.

Mal rád umenie, už počas vojenskej povinnej služby skúšal fotografovať, no viac ho zaujala kinematografia. Vďaka láske k filmu nesie Filmový klub v Levoči práve jeho meno. Najväčšou

vášňou Ivana Chalupického však bol Majster Pavol, jeho život, dielo a doba. Zvedavosť ho viedla k neúnavnému štúdiu archívnych prameňov doma aj v zahraničí, najmä v archívoch v Krakove a Norimbergu. Postupne tak vkladal neznáme úlomky informácií do mozaiky umelcovho záhadného života. Bol to práve on, kto objavil miesto, kde Majster žil a tvoril svoje diela. Zároveň stál aj pri zrode jeho múzea na hlavnom levočskom námestí.

Levoča bola mestom, v ktorom podobne ako Majster Pavol Ivan Chalupický žil a tvoril. Tu 12. júna 2020 tento historik a obdivovateľ Veľkého Majstra aj zomrel. Vážení páni Chalupický, s úctou na Vás spomíname a posielame pozdravy do neba, kde isto vediete družné dišputy s veľikánmi histórie.

**Zuzana Demčáková,
SNM - Spišské múzeum v Levoči**

Ako vítali jar na šľachtických dvoroch

Začiatkom 17. storočia uhorské šľachta postupne vymenila svoje nepohodlné a studené sídla a hrady za modernejšie, pohodlnejšie a luxusnejšie kaštiele. Tie už neboli iba miestom prespatia a zohriatia. Rytierske sály, ktoré spĺňali viaceré funkcie, v kaštielloch vymenili za luxusné komnaty s luxusným vybavením. Tak vznikali sídla so vzácnymi knižnicami, izbami hradného pána a panej tzv. fraucimory, alebo osobitnými izbami pre deti.

Dvory uhorských aristokratov dokázali reprezentovať vo svete silné Uhorské kráľovstvo a mohli prijímať aj cudzokrajných diplomatov na primeranej úrovni. Chceli ukázať svoje postavenie a zabávať sa. Organizovali sa koncerty, bály a plesy, nielen v čase významných udalostí, ale aj ako novoročné plesy, plesy na počesť narodenín, alebo svadby či korunovácie nového kráľa.

Všetky ďalšie udalosti boli rozdelené do ročných období a každý rok prebiehali rovnako. V zime sa cestovalo do veľkých miest, kde prebiehali večerné stretnutia, páni hrali karty, dámy popíjali koňak. Usporiadávali sa koncerty na dvoroch aristokratov, divadelné predstavenia, s obľubou sa navštevovali kúpele a v neposlednom rade sa organizovali plesy. Boli príležitosťou, kde sa mohli dievčatá zoznámiť s mládenkami, prípadne mohli otcovia dohodnúť samotný sobáš.

Po období adventu a Vianoc, v čase fašiangov, to boli veľmi obľúbené maškarné bály. V lete sa zvyklo cestovať a bolo nutné kontrolovať prácu na poli a úrodu, na jeseň to boli obľúbené poľovačky, ale aj zber úrody a dožinky.

Na jar to boli svadby. Nielen dievčatá z vidieka, ale aj dcéry bohatých aristokratov sa chceli vydať alebo ich chceli vydať rodičia pre spojenie rodov a nadobudnutie majetkov. To čo mali oslavy spoločné počas všetkých ročných období boli bohato prestreté stoly, plné dobrôt.

Strava na slávnostiach sa prispôbovala ročným obdobiam a samozrejme aj regiónom. Platila zásada, že všetko čo sa dalo zjesť sa malo spotrebovať. Nejedlé časti rastlín alebo živočíchov

sa používali na výrobu predmetov každodennej potreby. Zo zvierat sa skonzumovalo mäso, krv, tuk i vnútornosti, koža sa použila na výrobu rôznych výrobkov, opaskov alebo obuvi. Z kostí sa varilo mydlo, rohovina slúžila na výrobu prachovnic, gombíkov či hrebeňov. Perím sa plnili vankúše aj podušky.

Každá dobrá svadba trvala viac ako tri dni. Slávnostné svadobné hostiny boli viac chodové, dokonca bol určený minimálny počet chodov počas večere. Samotná hostina v niektorých prípadoch trvala približne tri až štyri hodiny, pričom bola tvorená od 30 a 100 chodmi. Na dobrej slávnosti nesmela chýbať zverina. Bez nej by žiadna hostina nebola dosť dobrá. Konzumovalo sa mäso hovädzie, baranie, divina ale aj bravčové a kozie. Na každej slávnosti sa skonzumovalo veľké množstvo kureniec, sliepok, kapúnov, veľkej obľube sa tešili husi, a rôzne druhy vtáctva. Pripravovali sa aj ryby a to nie len v čase pôstu. K mäsitým jedlám sa podávala kaša (krúpová, obilninová, ryžová.) Známi je aj recept na tzv. štvorfarebnú kašu:

Rozdrv mandle na prášok, ten potom rozdeľ do štyroch hrncov. V jednom nechaj bielu farbu. Druhý ošafaň nažltlo. Tretí ofarbi santalom. V štvrtom hrnci zmiešaj hrozienka a slivkový lekvár so základnou kašou, nech je čierna. Všetky oslad' cukrom a nechaj každú zvlášť povariť, aby poriadne zhustli. Potom rozdeľ misu štyrmi latkami do kríža tak, aby dobre priliehali. Každú zmes nalej do jednej časti a potom kríž vytiahni. Neslad' medom.

Súčasťou stola častokrát boli aj jedlá na pozeranie. K takým patrila páv. Bolo to jedlo, ktoré malo estetickú funkciu. Bola to ozdoba stola. Dokonca sa zachoval aj recept ako takého páva aj s chvostom pripraviť. Páv v Kyselici.

Nabodni páva priamo pri hlave, ošklb ho až k chvostu. Keď ho chceš dať na rošt, tak chvost omotaj látkou a na tú daj riedke cesto. Korunku tiež oviň látkou a cestom. Po upečení mu ešte za horúca uprav chvost takým spôsobom, aby

bol rozťahnutý ako koleso. Potom vezmi figový lekvár, celého páva ním natri a oblep ho farebnými konfetami z cukru a oblátok. Pávovi urob ešte pozlátené krídla z vaječného cesta. Pozláť mu aj hrdlo a nohy a všetko daj na stôl.

Na panských stoloch nesmeli chýbať ani sladké koláče, šišky, záviný. Sladilo sa medom. Trstinový cukor sa objavoval len vzácnne. Bol drahý. Za sto kg cukru sa platilo toľko, ako za tri vykrmené voly. Cukor sa používal často ako korenie, pridával sa aj k mäsu, najmä k rybám a do omáčok k nim. Pripravovali z neho aj rôzne cukrovinky vo forme kvetov, vtáčikov, stromov s ovocím. V 16. storočí z Itálie prichádzajú cestoviny. Na stole nechýbalo ani exotické ovocie pomaranče, citróny limetky alebo granátové jablká. Samozrejme ak bola hostina na ničom pán nešetrlil. Platila zásada čím luxusnejšie tým lepšie. Tak ako v prípade svadby, ktorú vystrojil Juraj Turzo svojej dcére Barbore. Luxusné potraviny dal svadobný otec nakúpiť v Prahe, Krakove aj vo Viedni. Podľa zachovaných účtov sa na tejto svadbe spotrebovalo 20 kg čierneho korenia, 10 kg zázvoru, 5 kg muškátového orecha a 1,5 kg škoric. Poddaní turzovských panstiev dodali 36 volov, 118 teliatok, 119 ošípaných, 33 sŕn, 185 zajacov, okolo 2500 kusov operencov a približne 2000 kusov rôznych rýb.

K dobrému jedlu patrilo aj dobré víno. Dobré víno vraj malo liečivé účinky. Samozrejme šľachta si mohla dovoliť kvalitu vín z rôznych oblastí. Dokonca už viackrát spomínaný Juraj Turzo investoval do vínnej révy. Kúpil si panstvo v Tokaji. Zaplatil zaň 71 580 zlatých, čo bola suma približne 10 percent všetkých príjmov panovníka v Uhorsku. K zaujímavostiam ktoré sa dostali na panský stôl boli vína rozmarínové, citrónové, škoricové alebo pomarančové. V 18. storočí sa na šľachtických dvoroch a jarných oslavách rozšírilo pitie kávy, čaju a čokolády.

**Zuzana Demčáková,
Spišské múzeum v Levoči**

Podujatie „VITAJ JAR“

Pripravujeme víťanie jari v Levoči v podobe výrobkov žiakov škôl, tvorby inštitúcií pôsobiach v meste Levoča a remeselných produktov šikovných rúk remeselníkov, vystúpenie detí z materskej školy v Levoči a žiakov Strednej odbornej školy pedagogickej Levoča, výstava súťažných diel na tému „Levoča na jar“... každý si nájde niečo, čo ho poteší, zaujme a upúta.

Viete, čo je Judášovo ucho?

Aj to sa môžete dozvedieť, ak prídete do kongresovej sály dňa 30. 3. 2023 od

10.00 do 16.00 hod. na podujatie „Vitaj jar“ organizované v rámci projektu „Radnica otvorená komunitám (Radnica)“, kód projektu: CLT01027.

SÚŤAŽ na tému „Levoča na jar“

Mesto Levoča oslovilo materské školy, základné školy a stredné školy pôsobiace v meste Levoča, aby sa zapojili do súťaže na tému „Levoča na jar“ a dali priestor kreativite a nápadom mladých.

Vy, verejnosť, rozhodnete o troch najlepších zapojených dielach.

Kde ich môžete vidieť a ako hlasovať?

Prvýkrát Vám ich predstavíme na podujatí „Vitaj jar“ dňa 30. 3. 2023. Od 1. 4. 2023 do 15. 5. 2023 budú prezentované prostredníctvom informačného mesačníka LIMKA – aprílové vydanie, web stránky mesta Levoča (www.levoca.sk) a sociálnych sietí (Facebook, Instagram). Hlasovať budete môcť online cez web stránky mesta Levoča (s preklikom aj cez Facebook) a osobne vyplnením hlasovacieho lístka, ktorý sa bude nachádzať na Mestskom úrade Levoča, oddelení cestovného ruchu a rozvoja mesta, I. poschodie, č. dverí 17.

VITAJ JAR

Realizované v rámci projektu „Radnica otvorená komunitám (Radnica)“ aktivity 4:
Kultúrna spoločnosť je lepšia spoločnosť, kód projektu: CLT01027

30. 3. 2023

Kongresová sála mestského divadla, LEVOČA

10.00 hod. OTVORENIE PODUJATIA

Kongresová sála

- Príhovor
- Vystúpenie detí materských škôl
- Vystúpenie žiakov Strednej odbornej školy pedagogickej v Levoči
- Hra na fujare – Ľubomír Kopčák

15.00 hod.

Kongresová sála

- Vystúpenie FS Dreveník pod vedením PaedDr. Boženy Švábovej, PhD.

10.00 – 16.00 hod.

PREDSTAVENIE REMESIEL ZAMERANÝCH NA TRADÍCIE A ZVYKLOSTI SPOJENÉ S JAROU

Kongresová sála

- Ukážky výrobkov remeselníkov
- Ukážky výrobkov žiakov škôl
- Ukážka dobovej kuchyne pod záštitou SNM – Spišské múzeum, Levoča – modrý salónik

10.00 – 16.00 hod.

PREZENTÁCIA SÚŤAŽNÝCH DIEL SÚŤAŽ „LEVOČA NA JAR“

Priestor pred divadelnou sálou (foyer divadla)

- Prezentácia súťažných diel v rámci súťaže „LEVOČA NA JAR“

Zmena programu vyhradená.

Spolufinancované z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru 2014 – 2021 a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky

12
ST
P
01

nikto nezmizne bez stopy

LA MOM MISSING

1. (STR) o 19.00 • Thriller • 110 min. • USA • 6€

NEZVESTNÁ

15
OV
P
09

9. (ŠTV) o 19.00 • Thriller, Komédia • 85 min. • ČR • 6€

ZATMENIE

12
ST
P
03

3. (PIA) o 19.00 • Dráma, Životopisný, Športový • 110 min. • USA • 6€

CREED III

12
OV
P
10

10. (PIA) o 17.00 • Komédia • 112 min. • SR • 6€

VILLA LUCIA

7
SD
P
04 05

4. (SOB) o 17.00 • 5. (NED) o 15.00 • Rodinný • 96 min. • FR • 5/6€

BELLA A SEBASTIÁN: Nová generácia

15
ČT
P
10 11

10., 11. (PIA, SOB) o 19.00 • Horor • 120 min. • USA • 6€

VRESKOT 6

12
ČD
P
04

4. (SOB) o 19.00 • Komédia, dobrodružný • 104 min. • FR • 6€

JACK MIMOUN A TAJOMNÝ OSTROV

12
SD
P
11 12

11. (SOB) o 17.00 • 12. (NED) o 15.00 • Animovaný • 93 min. • VB, DE • 5/6€

ÚŽASNÝ MAURIC

12
SD
P
08

welcome drink v cene

8. (STR) o 19.00 • Komédia • 90 min. • HU • 3€

MDŽ V KINE - SNÚBENEC ALEBO MILENEC

12
OV
P
16

16. (ŠTV) o 19.00 • Dráma, Komédia • 86 min. • ČR • 6€

BASTARDI: REPARÁT

12
OV
P
17

"DOVOLENKA
ZA TREŠT!"

OSTROV

17. (PIA) o 17.00 • Komédia, Romantický, Dobrodružný • 100 min. • ČR • 6€

0
OV
P
25

BUĎ CHLAP!

25. (SOB) o 17.00 • Komédia, Rodinný • 96 min. • ČR • 6€

12
SD
P
17

SHAZAM! HNEV BOHOV

17. (PIA) o 19.00 • Komédia • 132 min. • USA • 6€

12
SD
P
31 01

DUNGEONS & DRAGONS: ČEŠŤ ZLODEJOV

31. (PIA) o 17.00 • 1. apríl (SOB) o 17.00 • Fantasy • 134 min. • USA • 6€

FILMOVÝ KLUB PRE DETI
SD
P
19

YUKU A HIMALÁJSKY KVET

19. (NED) o 15.00 • Animovaný • 62 min. • BG,FR • 4/5/6€

18
ČT
P
31

MACKO PUF

31. (PIA) o 19.30 • Horor • 84 min. • USA • 6€

12
ČT
P
21

VEĽRYBA

21. (UTO) o 19.00 • Dráma • 117 min. • USA • 4/6€

12
ČD
P
01

ALIBI NA MIERU 2

1. apríl (SOB) o 19.30 • Komédia • 88 min. • FR • 6€

15
ST
P
24 25

JOHN WICK 4

24., 25. (PIA,SOB) o 19.00 • Akčný • 169 min. • USA • 6€

AUDIO
VIZUÁLNY
FOND

Digitalizáciu kina Úsmev finančne podporil Audiovizuálny fond v rámci komplexného projektu, realizovaného vďaka finančnej podpore predsedu vlády Slovenskej republiky.

Rezervácia vstupeniek na internetovej stránke kino.levoca.sk Predpredaj a predaj vstupeniek hodinu pred premietaním v pokladni kina Úsmev Levoča t.č. 053/4512208. Zmena programu vyhradená!

15

Veková prístupnosť

Jazyková verzia:

ST/ČT - slovenské/české titulky
SD/ČD - slovenský/český dabing
OV - originál verzia

Premiéra

FILMOVÝ KLUB

Možnosť uplatniť zľavu s preukazom FK

Kultúra v Levoči

marec 2023

MESTSKÉ
KULTÚRNE
STREDISKO
MESTA LEVOČA

Predpredaj vstupeniek:

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO
MESTA LEVOČA

Nám. Majstra Pavla 54
8.00 - 16.00 hod.

a hodinu pred začiatkom predstavenia.

053 / 451 2522

msks.levoca.sk

msks@levoca.sk

facebook.com/kulturavlevoci

instagram.com/kulturavlevoci

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

DO 2. LONDÝN - PORTRÉTY/STREET PHOTOGRAPHY

APRÍLA

VÝSTAVA FOTOGRAFÍ BRANISLAVA ŠTEFÁNKA

VÝSTAVA POTRVÁ DO 2. APRÍLA 2023

GALÉRIA MESTA LEVOČA

VSTUP VOĽNÝ

6.

PONDELOK

10.00 - 12.00 hod.

GALÉRIA MESTA LEVOČA

VSTUP VOĽNÝ

TVORIVÉ DIELNE - BIELA PANI

VÝTVARNÝ WORKSHOP PRE DETI

ZÁUJEM PROSÍME NAHLÁSIŤ VOPRED NA 0911 142 055

8.

STREDA

18.00 hod.

YOUTUBE KANÁL KULTÚRA V LEVOČI

ELEJ TALKSHOW - MDŽ - ŽENY OKOLO NÁS

POZÝVAME VÁS SLEDOVAŤ NOVÝ DIEL DISKUSNEJ RELÁCIE

HOSTIA: ELENA LOUMOVÁ, MONIKA GAŽIKOVÁ A DOMINIKA SAKMÁROVÁ

9.

ŠTVRTOK

16.00 hod.

MESTSKÉ DIVADLO

VSTUP VOĽNÝ

O ZABUDNUTOM ČERTOVI

DIVADELNÉ PREDSTAVENIE PRE DETI V MESTSKOM DIVADLE

ÚČINKUJÚ HERCI Z DIVADELNÉHO SVETA

11.

SOBOTA

15.00, 18.00 hod.

MESTSKÉ DIVADLO

7€

DŽABI 11

KABARETNÉ PREDSTAVENIE LEVOČSKEJ DIVADELNEJ SPOLOČNOSTI

TEXT: S. HRADISKÝ, P. PÉCHY • HUDBA: M. FINDURA, G. CHALUPECKÝ • ÚČINKUJÚ: M. DROZDYOVÁ, L. HRADISKÁ, T. LOJKOVÁ, P. PÉCHY, M. NOVÁK, S. HRADISKÝ, G. CHALUPECKÝ, S. SEMAN, J. DUBEČA D. GURA • RÉŽIA: L. PÉCHY

18.

SOBOTA

18.00 hod.

KINO ÚSMEV LEVOČA

12€

FS ŽELEZIAR - ZÁBAVKY A HRY TANEČNÉ 2

SCÉNIKÝ FOLKLÓR V NETRADIČNEJ PODOBE.

LÍSTKY JE MOŽNÉ ZAKÚPIŤ V POKLADNI MŠKS LEVOČA, NÁMESTIE MAJSTRA PAVLA 54, LEVOČA T.Č. 053 451 2522

19.

-23.

KONGRESOVÁ SÁLA

VSTUP VOĽNÝ

CHOVATEĽSKÁ PREHLIADKA TROFEJÍ

OBVODNÁ POĽOVNÍCKA KOMORA V LEVOČI VÁS POZÝVA NA PREHLIADKU TROFEJÍ POĽOVNÍCKEJ SEZÓNY 2022/2023. VIAC NA OSOBITNOM PLAGÁTE.

27.

PONDELOK

FONTÁNA DOBROČINNOSTI

VSTUP VOĽNÝ

OTVORENIE VEĽKONOČNÉHO PARKU

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE VEĽKONOČNEJ VÝZDOBY V PARKU

SPRIEVODNÉ AKTIVITY. VIAC NA OSOBITNOM PLAGÁTE.

Tipy, ako prežiť
Farné prázdniny v Levoči
a mnoho iného, nájdete
v novej skupine na Facebooku

KALENDÁRIUM - Kam dnes v Levoči (a okolí)

Marec v Átriu

JARMOK MARKETPLACE
ATELIER

Každú stredu - Kurz malovania, kreslenia a grafiky
14.16.00 h. pod vedením Jakuba Milčáka

3.3. Podel'sa so svojou skúsenosťou s duševným zdravím
17.00 h. večer v spolupráci s LDZ v rámci projektu SPOLUTVORBA

8.3. Medzinárodný deň žien na Jarmoku
9-18.00 h. u nás nájdete originálne darčeky pre všetky ženy

10.3. Macramé - veľkonočné ozdoby
15.00 h. vytvoríme si Macramé zajačky a vajčka

14.3. Vedomostný kvíz vo Výberofke
17.00 h. zostav 2-3 členný tím a príď si otestovať svoje vedomosti

15.3. Malovanie s kávou na akvarelový papier
17.00 h. tematicky si namaľujeme kávové zrnko / šálku

17.3. Oslava Dňa sv. Patrika vo Výberofke
9-18.00 h. tmavé pivo, whiskey a zelené menu vo Výberofke

23.3. Háčkované veľkonočné kurtatka
15.00 h. jednoduchá veľkonočná dekorácia

30.3. Súťaž v ochutnávaní kávy - Cup tasters
16.00 h. príď si otestovať chuťové bunky

Celý mesiac marec máte možnosť výmeny kníh z nášho knižného regálu. Prines a odnes si zaujímavú knihu.

V apríli pripravujeme "ART & wine" riadenú hodinu malovania spojenú s popíjaním kvalitného vína. V prípade záujmu sa nahláste a vyberieme spoločne termín kurzu.

prihlášky: Fb Jarmok v Levoči, 0903278813

levoča **SLOVENSKÁ POLOVNÍCKA KOMORA** **MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO MESTA LEVOČA**

Obvodná poľovnícka komora Levoča
Vás srdečne pozýva na

Chovateľskú prehliadku trofejí poľovníckej sezóny 2022/2023
Slávnostné otvorenie chovateľskej prehliadky trofejí sa uskutoční dňa **19.03.2023 o 13.00 hod. v divadelnej sále Mestského divadla v Levoči** na Námestí Majstra Pavla 54 s nasledovným programom:

10.00 – 11.30 Poľovnícka svätá omša v Bazilike sv. Jakuba

OTVORENIE PREHLIADKY:

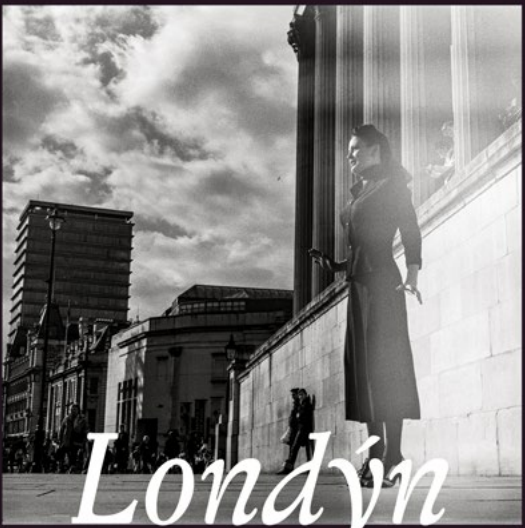
13.00 – 13.15 Prihovor predsedu OPK Levoča
13.15 – 13.30 Prihovor predsedu komisie pre poľovníctvo a životné prostredie OPK Levoča
13.30 – 15.30 Prednáška Pavla Scherera na tému: Nové poznatky z biológie srnčej zveri – vyvrátenie mýtov a dogiem
15.30 – 19.00 Recepčia

Výstavná časť chovateľskej prehliadky bude verejnosti prístupná v kongresovej sále Mestského divadla v Levoči v dňoch:

19. 3. 2023 od 9.00 do 13.00 h.
20. 3. 2023 od 9.00 do 17.00 h.
21. 3. 2023 od 9.00 do 17.00 h.
22. 3. 2023 od 9.00 do 17.00 h.
23. 3. 2023 od 9.00 do 12.00 h.

Galéria mesta Levoča

Londýn

PORTRÉTY / STREET PHOTOGRAPHY

Branislav Štefánik

27. január ~ 2. apríl 2023

GALÉRIA MESTA LEVOČA

Milí priatelia umenia,
radi by sme vám dali do pozornosti najbližšie plánovanú výstavu v Galérii mesta Levoča.

Karol Feňveš
Retrospektíva (1921 - 2015)

Výstava mapuje dielo akademického maliara židovského pôvodu Karola Feňveša, ktorý vo svojich obrazoch zachytával krásy liptovskej krajiny.

Vernisáž výstavy:
5. apríla o 19.00 hod.

K zmene na letný čas, posunutím o jednu hodinu dopredu, dôjde v čase 2.00 hod. na 3.00 hod., dňa 26. 3. 2023.

NA KRÍDLACH PRÍBEHOV O ježkovi, ktorý nechcel spať

1. marec, streda o 15.00 hod.

Prišla zima a mama ježkovi oznámila, že sa v zime musia uložiť do postieľok a prebudia sa až na jar. Teo sa nahneval. Ostatné zvieratká v zime hrajú hokej, stavajú si snehu-liakov, lyžujú... a on musí ostať doma a spať. Našťastie má srdečnú mamu a priateľov, ktorí mu vysvetlia, aký je preňho zimný spánok dôležitý a čo všetko ho čaká na jar, keď sa prebudí.

TÝŽDEŇ SLOVENSKÝCH KNIŽNÍC

Počas Týždňa slovenských knižníc vám po vrátení všetkých kníh odpustíme všetky upomienky. Zaregistrovať sa alebo predĺžiť členstvo v knižnici si budete môcť počas tohto týždňa za symbolických 10 centov.

Deň otvorených dverí

6. marec, pondelok od 8.00 do 17.00 hod.

Týždeň slovenských knižníc začneme dňom otvorených dverí, počas ktorého vám predstavíme knižničku prácu. Dozviete sa o záhadách stratených či poškodených kníh a môžete si pozrieť výstavku zabudnutých záložiek.

Turnaj v spoločenských hrách

6. marec, pondelok od 14.00 hod.

Príďte sa počas jarných prázdnin zabaviť do knižnice pri spoločenských hrách rôzneho druhu. Vezmite so sebou aj rodinu a kamarátov a zmerajte si sily v postrehových či kvízových hrách. Vhodné pre všetky vekové kategórie, aj pre dospelých.

Čítame si s najmenšími

7. marec, utorok o 10.00 hod.

V utorok dopoludnia sa opäť stretneme s najmenšími čitateľmi, ktorým predstavíme knihy vhodné pre ich vek a detské ručky. Vhodné pre rodičov s deťmi do 3 rokov, prípadne mladších škôlkárov.

Knižnica môjho detstva

7. marec, utorok o 13.00 hod.

Počas týždňa slovenských knižníc sme opäť pripravili stretnutie seniorov s knižničkami. Budeme sa zhovárať o knihách z detstva, ktoré v nás zanechali najsilnejší dojem. Súčasťou podujatia bude prezentácia knižnično-informačných služieb a knižničného fondu.

NA KRÍDLACH PRÍBEHOV Táto kniha nemá rada čítanie

8. marec, streda o 15.00 hod.

Aj cez jarné prázdniny vás pozývame na čítanie spojené s tvorivou dielňou. Toto je príbeh o knihe, ktorá nemá rada čítanie. Zo všetkých síl sa snaží, aby ju ľudia nechali na pokoji. Slová v nej sa vymieňajú, stránky sa zatvárajú a kde sa vzal, tu sa vzal... krokodíl!

Konverzácia v ruštine - По-русски обо всём

8. marec, streda o 17.00 hod.

Oprášte svoje znalosti ruského jazyka a pridajte sa s nami porozprávať o všeličom možnom v ruštine. Vhodné aj pre začiatočníkov. V marci si budeme čítať úryvky kníh v ruskom jazyku.

Komu niet knihy, tomu niet pomoci

9. marec, štvrtok od 8.00 do 17.00 hod.

V Týždni slovenských knižníc sme pre vás

pripravili aktivitu pod názvom Komu niet knihy, tomu niet pomoci. Vyberte si svoju knižničku, ktorá vás pospევádza knižnicou a podľa vášho čitateľského vkusu vám navrhne výber kníh na čítanie.

Čítanie v pyžamkách

10. marec, piatok o 17.00 hod.

Malých aj veľkých čitateľov srdečne pozývame na prázdninové čítanie v pyžamkách. Pyžamko je vítané, nie je však podmienkou.

NA KRÍDLACH PRÍBEHOV Čarovné pierko

15. marec, streda o 15.00 hod.

Malý medveď má tajomstvo. Hlboko vo svojom vnútri sa necíti ako skutočný medveď. Medveďik vie, že čoskoro príde čas, aby si vybral svoje jedinečné meno. Nevie však, ako si ho vybrať, lebo netuší, čím je výnimočný. Nezabudnuteľný príbeh o hľadaní vlastnej jedinečnosti, pretkaný kúzлами a zázrakmi.

Deň ľudovej rozprávky - Pochta Pavlovi Dobšinskému

16. marec, štvrtok o 14.00 hod.

Prezentácia tvorby a života najznámejšieho zberateľa ľudovej slovesnosti spojená s čítaním rozprávok a kvízom určená pre Školský klub detí.

Knižný klub KJH

16. marec, štvrtok o 18.00 hod.

Srdečne vás pozývame na stretnutie knižného klubu, kde môžete diskutovať alebo len počúvať rozhovor o dobrej literatúre. V marci čítame poviedku Prosté srdce Gustava Flauberta. Prečítanie poviedky nepodmieňuje účasť.

V Krajine kníh s Petrom Karpinským

17. marec, piatok o 9.00 a 10.30 hod.

V marci vás pozývame na stretnutie so spisovateľom Petrom Karpinským, ktorý nám predstaví svoju tvorbu a najnovšie vydané knihy pre deti a mládež.

Organizované podujatie určené pre 1. stupeň ZŠ.

Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

PREDNÁŠKA

O dýchaní s dlhoročným cvičiteľom jogy RNDr. Allanom Dudinským

20. marec, pondelok o 18.00 hod.

Dýchanie ovplyvňuje krvný obeh, tep, okysličenie organizmu a tým aj celý organizmus a fungovanie orgánov. Má vplyv na nervový systém. S teoretickými poznatkami a praktickými skúsenosťami aktívneho dýchania

sa podelí RNDr. Allan Dudinský.

NA KRÍDLACH PRÍBEHOV

Malý medvedík a jar

22. marec, streda o 15.00 hod.

Všetky deti pozývame do knižnice vypočuť si magický príbeh o nečakanom priateľstve, ktoré rozkvitlo s prvými jarnými kvetmi. Po čítaní máme pre vás pripravenú jarnú tvorivú dielničku.

Klub šikovných rúk

23. marec, štvrtok o 15.00 hod.

Venovať sa obľúbeným ručným prácam môžete aj v knižnici a okrem toho vzájomne si poradiť a vyskúšať nové či staronové ručné práce. V marci si budeme vyrábať jarne dekorácie a skúšať rôzne techniky zdobenia veľkonočných kraslíc.

Let's talk!

24. marec, piatok o 17.00 hod.

Chcete si zdokonaľiť vaše "speaking skills", oprášiť znalosti angličtiny, či sa jednoducho porozprávať o zaujímavých témach v cudzom jazyku? Pozývame vás na neformálne konverzačné stretnutia Let's talk! V marci sa budeme rozprávať o čítaní.

Béla Kéler - maestro z Bardejova

27. marec, pondelok o 18.00 hod.

Béla Kéler - hudobný skladateľ, huslista a dirigent, najslávnejší rodák z Bardejova, ktorý v rokoch 1834/35 študoval v Levoči na Evanjelickom lýceu. Jeho život a hudbu nám predstaví Pavel Burdych generálny riaditeľ Spoločnosti Bélu Kélera.

Mladý, hybaj do knižnice

29. marec, streda o 10.00 hod.

V rámci programu Mladý, hybaj do knižnice predstaví študentom gymnázia svoju odbornú prácu klinická psychologička Zuzana Bizubová. V dialógu s knihovničkou porozpráva o nevyhnutnosti celoživotného vzdelávania, o starostlivosti o duševné zdravie a o pestovaní dobrých medziľudských vzťahov.

Organizované podujatie pre študentov SŠ.

Podujatie z verejných zdrojov podporil FPU.

NA KRÍDLACH PRÍBEHOV

Slonom vstup zakázaný

29. marec, streda o 15.00 hod.

Slonom vstup zakázaný je poetická obrazyková kniha o čare pravého priateľstva a úprimnej láske k zvieratám. Vhodné pre všetkých milovníkov zvierat.

Zmena programu vyhradená.

Literárno-výtvarná súťaž: KEĎ ČÍTAM...

V marci knižnica vyhlasuje literárno-výtvarnú súťaž s názvom „Keď čítam...“. Ponorenie sa do príbehov, radosť, oddych, poučenie, zábava, nové informácie či únik do sveta fantázie - to všetko a mnoho ďalšieho nám môže poskytnúť čítanie kníh. Vašou úlohou bude napísať alebo nakresliť, čo pre vás znamená čítanie a čo vám dávajú knihy. Súťaž je určená pre všetky vekové kategórie. Súťažiť sa bude zvlášť vo výtvarnej a literárnej oblasti.

Viac informácií, pravidiel súťaže a prihlášku nájdete na našej webovej stránke.

Uzávierka: 12. 4. 2023

Vyhodnotenie a výstava víťazných prác: máj 2023

Beletria

- Babarík, Ján: Triplovnia
- Balogová, Beáta: Kornélie
- Czobor, Vojtech: Zabiť diabla nie je hriech
- De Vigan, Delphine: Deti, náš poklad
- Djavadi, Négar: Dezorientálka
- Garmus, Bonnie: Hodiny chémie
- Herbert, Frank: Kacíři Duny
- Kováč, Dušan: Virtuálny faun
- Kureishi, Hanif: Vôbec nič
- Lasicová, Hana: Slúžka
- Lykke, Nina: V posledním tažení
- Marec, Anton: Legendy dávneho Spiša
- Modiano, Patrick: Aby si sa nestratil v našej štvrti
- Murakami, Haruki: Slepá vřba a spiaca žena
- Pavel, Sibyla: Na prelome apríla a mája
- Sokol, Ondrej: Ako som vozil Kórejcov
- Šulajová, Zuzka: Právo krvi a železa
- Zimková, Milka: Barvinek

Romány pre ženy

- Baráthová, Nora: Aj zradcom sa odpúšťa
- Beňová, Emily D.: 666 anjelov
- Caldwell, Christi: Prichádza dáma
- Caplin, Julie: Chata vo Švajčiarsku
- Farrelly, Tania: Osmý div sveta
- Frantz, Laura: Boj o srdce Morrow Littleovej
- Hrašková, Eva: Piliere ilúzie
- Jacobsová, Anne: Kaviareň U anjela – Osudové roky
- Jeffries, Sabrina: Nebezpečná túžba
- Quinn, Ella: Začalo sa to bozkom
- Vrábelová, Alexandra: V tieni koridy
- Zamari, Michaela: A čo ak áno 2

Detektívky a trilery

- Brown, Sandra: Vražedná pomsta
- Fitzek, Sebastian: Zberateľ očí
- Grisham, John: Sudcov zoznam
- Horst, Jorn Lie: Zradca
- Christie, Agatha: Smrť v oblakoch
- Kolektív autorov: Slečna Marplová, 12 nových príbehov
- Konenová, Leah: Jedna nevinná lož
- Mišči, Jakub: Zámok
- Regan, Lisa: Nečakané priznanie

Komiksy

- Kišimoto, Masaši: Naruto 8.-12. diel
- Nagabe, Pan: Dívka ze země Venku 3.-6. diel
- Oima, Yoshitoki: Němý hlas 1.-4. diel
- Ōba, Cugumi: Death Note 8,9
- Sumino, Joru: Chci sníst tvoji slinivku

Literatúra pre deti a mládež

- Bohlmann, Sabine: Dievča menom Willow
- Butschkow, Ralf: Prísny zákaz otvárať!
- Dieckmann, Sandra: Čarovné pierko
- Dubucová, Marianne: Nina a Milo na

rybačke

- Grajciarová, M.; Ondová, E.M.: ViaNočná mora z Paríža
- Hodgson Burnett, Frances: Tajná záhrada pre najmenších
- Cholewinska-Szkolik, Aniela: Miška a jej malí pacienti 13,14
- Jobus, Branislav: Zrnko
- Jochen, Till: Memento monštrum
- Kolektív autorov: Superjednoduchá chémia
- Kuchárska, Nikola: Ako to funguje? Knihy
- Kucharská, Nikola: Rok na hrade
- Lang, Suzanne: Fričo je mrzutý, či čo
- Mantchev, Lisa: Slonom vstup zakázaný
- Marcinkevičius, Marius: Tajomné jazero
- Norbury, James: Cesta: Veľká panda a malý drak
- Petraško, Ľudovít: Skalná kráľovná
- Pichon, Liz: Tom Gates 18: Chaos na desiatu
- Polák, Stephanie: O ježkovi, ktorý nechcel spať
- Tibi, M., Romeo, R.: Volanie lesa
- Woollard, Elli: Malý medvedík a jar

Náučná literatúra pre dospelých

- Bodoriková, Nina a kol.: Kritické myslenie pohľadom učiteľov
- Brooke-Hitching Edward: Atlas oblohy
- Čupka, Milan: What is huncút?
- Dawkins, Richard: Na krídlach
- Field, Jacob F.: 50 miest, kde sa písala história sveta
- Hare, Robert D.: Bez svedomia
- Hlavinka, Ján: Tábor smrti Sobibor
- Holiday, Ryan: Stoicizmus na každý deň v roku
- Kašparů, Max: Ako (nevy)horiť
- Koželuňová, Eva: Čtenářské strategie
- Krekánová, Ivana: Etymológia záhadná aj zábavná
- Kubuš, Tomáš: Tisíc a jeden čaj
- Kuciak, Ján: Kuciak- Reportáže 2015-2023
- McDonough: Hitlerove roky 1933-1939
- Morton, Andrew: Kráľovná
- Muñoz, Alicia: Kniha kvízov pre páry
- Rovel, Carlo: Helgoland
- Sadik-Khan, Janette: Boj o ulicu
- Suchá, J. a kol.: Hry a činnosti pro aktivní seniory
- Terem, Jozef: Dobrodruh na cestách

..a veľa ďalších! Komplettný zoznam noviniek nájdete na našej web stránke: kniznicalevoca.sk

u.

fond
na podporu
umenia

Nákup kníh z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Levočská knižnica darovala detskému oddeleniu knižné poklady

Nemocnica AGEL Levoča dostala od Knižnice Jána Henkela v Levoči knižné poklady. Štrnásty február nie je len dňom zamilovaných, ale aj Medzinárodným dňom darovania kníh.

Pri tejto príležitosti sa môžu malí pacienti na oddelení tešiť na rôzne nové rozprávkové príbehy, ktoré im spestria hospitalizáciu na detskom oddelení.

„Knižnica Jána Henkela v Levoči pri príležitosti Medzinárodného dňa darovania kníh (14. 2.) odovzdala zbierku kníh pre malých pacientov detského oddelenia Nemocnice AGEL Levoča. Venované knihy majú pomôcť deťom čo najlepšie prežiť nevyhnutný čas hospitalizácie. Knižnica chce zbierku kníh pre hospitalizované deti uskutočňovať pravidelne,“ hovorí riaditeľka Knižnice Jána Henkela v Levoči Mgr. Janka Dolanská.

„Veľmi pekne ďakujeme levočskej knižnici za knižné poklady pre naše oddelenie. Naši malí pacienti sa

novým príbehom istotne potešia. Od teraz máme k dispozícii rôzne nové tituly detských a rozprávkových kníh, ktoré môžu rodičia čítať svojim deťom počas hospitalizácie. Tešíme sa z titulov ako sú Pipi Dlhá Pančucha, Najkrajšie rozprávky pre najmenších, Leví kráľ, Bambi, Hádaj, ako veľmi ťa mám rád a množstva ďalších príbehov,“ dodáva vedúca sestra detského oddelenia levočskej nemocnice Mgr. Magdaléna Lesňáková.

Informácie poskytla
Mgr. Martina Pavliková
Hovorkyňa skupiny AGEL SK

SPOLOČNOSŤ AGEL SA STALA NAJZAMESTNÁVATEĽOM ROKA TRETÍKRÁT ZA SEBOU

Excelentný úspech dosiahla spoločnosť AGEL. V prestížnej ankete Najzamestnávateľ v kategórii Nemocnice a zdravotná starostlivosť zvíťazila v silnej

konkurencii tretíkrát po sebe. Anketu už jedenásťkrát zorganizoval pracovný portál Profesia.sk a o víťazoch rozhodlo vyše 119-tisíc platných hlasov. Do 11. ročníka ankety bolo nominovaných 25 spoločností v každej kategórii. Spoločnosť AGEL zaznamenala za posledné roky obrovský vzostup, v ankete porazila aj stabilných veľkých hráčov v tejto ankete.

„Trojnásobné víťazstvo je obrovským ocenením práce všetkých našich kolegov. Práve oni sú pre nás tí najdôležitejší, tí, bez ktorých by naša spoločnosť nebola tým, čím je. Víťazstvo je pre nás veľkou odmenou, ale aj obrovským záväzkom. Veríme však, že nás toto ocenenie bude posúvať neustále vpred a že sa nám podarí presvedčiť čo najviac mladých študentov, že zostať na Slovensku sa oplatí a má to zmysel,“ uviedla HR manažérka spoločnosti AGEL Mgr. Katarína Dovinová. Spoločnosť AGEL sa môže pochváliť aj tým, že sa v jej radoch nachádzajú zdravotníci, ktorí sú jednej nemocnici verní 45 aj 50 rokov.

Informácie poskytla
Mgr. Martina Pavliková
Hovorkyňa skupiny AGEL SK

POHOTOVOSTNÉ LEKÁRNE

ROZPIS SLUŽIEB MAREC 2023
OKRES LEVOČA

1. – 3. 3.	16.00 – 20.00	Lekárneň Dr. Max
4. – 5. 3.	8.00 – 20.00	Lekárneň Dr. Max
6. – 10. 3.	16.00 – 20.00	Lekárneň Dr. Max
11. – 12. 3.	8.00 – 20.00	Lekárneň Dr. Max
13. – 17. 3.	16.00 – 20.00	Lekárneň Dr. Max
18. – 19. 3.	8.00 – 20.00	Lekárneň Dr. Max
20. – 24. 3.	16.00 – 20.00	Lekárneň Dr. Max
25. – 26. 3.	8.00 – 20.00	Lekárneň Dr. Max
27. – 31. 3.	16.00 – 20.00	Lekárneň Dr. Max

Lekárneň Dr. Max
(Pri podkove 7)
tel. 0901 961 267

Medzinárodný deň žien

Tento rok uplynie 115 rokov od udalostí, ktoré viedli k vyhláseniu 8. marca za Medzinárodný deň žien.

Dňa 8. marca 1908 15 000 krajčirok v americkom New Yorku protestovalo proti zlým pracovným podmienkam, nízkym mzdám, dlhému pracovnému času a za právo voliť. Následne Socialistická strana v USA zorganizovala prvý Deň žien v roku 1909. Na medzinárodnej ženskej konferencii v Kodani v roku 1910 navrhla Clara Zetkinová, členka Sociálnodemokratickej strany Nemec-ka a bojovníčka za práva žien, aby sa každý rok v každej krajine v rovnaký deň konal Deň žien. V tento deň mali ženy upozorňovať na svoje požiadavky. Návrh získal jednohlasnú podporu viac než stovky žien zo sedemnástich rôznych krajín. Boli to členky odborov

a političky, vrátane prvých troch žien zvolených do fínskeho parlamentu.

Medzinárodný deň žien nemal spočiatku pevne stanovený dátum. Prvýkrát bol zorganizovaný 19. marca 1911, keď sa v Rakúsku, Nemecku, Švajčiarsku a Dánsku konali zhromaždenia. Dohromady na nich bolo viac než milión žien, na najväčšom z nich sa ich zúčastnilo viac než 30 000. V roku 1913 boli oslavy presunuté na 8. marec. V Petrohrade sa roku 1917 dňa 8. marca konala z iniciatívy Alexandry Kollontajovej veľká demonštrácia ruských žien „Za mier a za chlieb“, ktorá bola jednou z príčin abdikácie cára Mikuláša II. o štyri dni počas tzv. februárovej revolúcie (podľa juliánskeho kalendára). Až po 1. svetovej vojne došlo k ustáleniu na dátume 8. marec na počesť dvoch veľkých de-

monštrácií z roku 1908 a 1917. Vladimír Lenin už v roku 1917 vyhlásil Deň žien za oficiálny sviatok v sovietskom Rusku a postupne sa pridali ďalšie krajiny.

Počas 1. československej republiky sa MDŽ oslavoval prvýkrát v roku 1921 a už nasledujúci rok mali oslavy masový charakter. Počas 2. svetovej vojny bol sviatok zrušený, ale v roku 1945 bol obnovený. Až do 70. rokov 20. storočia sa tento sviatok pripomínal najmä v krajinách východného bloku. V roku 1975 bol sviatok oficiálne uznaný aj OSN. Oficiálnymi farbami MDŽ sú fialová (spravodlivosť a hrdosť), zelená (nádej) a biela (čistota).

Mgr. Zuzana Dzimková
SNM-Spišské múzeum v Levoči

RebeLOVÉ ďakujú

Tradícia stredoškolských tanečných siahla ešte do čias starých rodičov a pamätajú si na ne aj naši rodičia. Naša škola nám každoročne ponúka tanečné pondelky v telocvični ako Kurz spoločenského tanca a bontónu. Každoročne znamená bez dvoch rokov kovidových.

V septembri nás začínalo trinásť tanečných párov pod vedením pani tancmajsterky dr. Janky Plichtovej z Košíc, deväť dvojíc malo dostatok výdrže a trpezlivosti predviesť šestnásť tancov štandardu, latiny a ľudoviek na školskom venčekovom plese súťažne.

Prvé naše ďakujeme patrí práve pani tancmajsterke. Cestu k nám odšoférovala po svojom odučenom rozvrhu, mala obrovskú dávku trpezlivosti a nad rámec kurzu s nami natrénovala krásnu úvodnú choreografiu v muzikálovej téme plesu Rebelové. Za odmenu sme ju odtancovali skoro bezchybne a najlepšie práve premiérovo.

Ďakujem svojej tanečnej partnerke

Katke. Tiež bola trpezlivá. Myslel som si o sebe, že som tanečné drevo, ale ná-maha priniesla ovocie. Na postúpané topánky vraj Katka zabudla vo chvíli, keď nás dekorovali za kráľa a kráľovnú plesu ako víťazný tanečný pár.

Aktuálna ekonomická situácia zamávala všetkými rozpočtami. Vieme, že práve vďaka sponzorom a ich štedrosti sa školský ples mohol uskutočniť s peknou výzdobou, občerstvením a hodnotnými cenami. Toto je tretie ďakujeme. Milí rodičia, ďakujeme za podporu, lebo vieme, že v mnohých prípadoch ste vytiahli plesový outfit zo skrine kvôli nám. A ďakujeme za ústretovosť aj Levočskému gastrodomu, bol výborným hosťiteľom nášho školského plesového venčeka.

Na záver ďakujeme

nášmu Gymnáziu sv. Františka Assiského za tieto kurzy. Naša stužková v novembri bude štýlovo odtancovaná, partnerky vieme poprosiť o tanec a na viazanke spraviť správny a pevný uzol.

Samuel Antal, GSFA, septima A
Autori fotografií:
Filip Dravecký a Olívia Mackovjaková

Základná škola, Námestie Štefana Kluberta 10, 054 01 Levoča

oznamuje, že

ZÁPIS DO 1. ROČNÍKA sa uskutoční

od 3. 4. 2023 do 5. 4. 2023.
od 14.00 do 17.00 hod.
v budove školy.

Ako treba postupovať?

1. Pred zápisom

Rodič vyplní elektronickú prihlášku na webovej stránke školy www.klubert.edupage.org

2. V deň zápisu

Rodič príde na zápis s dieťaťom a so sebou prinesie:

- vyplnenú a oboma rodičmi podpísanú prihlášku
- rodný list dieťaťa
- občianske preukazy oboch rodičov
- poplatok 15,- € na nákup pracovných zošitov a písaniek pre prvého

Rodič dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami navyše doloží:

- vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie **najneskôr do 15. júna 2023**

Ďalšie podrobnosti o zápise žiakov do 1. ročníka ZŠ ustanovuje § 10 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 320/2008.

Na Vaše otázky a nejasnosti k zápisu do 1. ročníka Vám radi odpovieme na tel. č. **0911 389 148**

alebo na skola@zsklubert.sk.

Tešíme sa na vás!

Mgr. Jana Milčáková,
riaditeľka školy

Základná škola, Námestie Štefana Kluberta 10, 054 01 Levoča

Vás pozýva na

TÝŽDEŇ OTVORENEJ ŠKOLY,

ktorý sa uskutoční
od 20. 3. 2023 do 24. 3. 2023
v budove školy.

Ponúkame:

- účasť na vyučovacom procese v ľubovoľnej triede na predmete podľa vlastného výberu
- prehliadku priestorov a materiálno-technického vybavenia školy

Záujem o návštevu si môžete dohodnúť na tel. č. 0911 389 148

Tešíme sa na Vašu účasť.

Mgr. Jana Milčáková, riaditeľka školy

Základná škola, Francisciho 11, 05401 Levoča

Milí rodičia budúcich prvákov!

ZÁPIS DETÍ DO 1. ROČNÍKA NA ŠKOLSKÝ ROK 2023/2024

sa uskutoční nasledovne:

1. **Od 3. 4. 2023 (pondelok) do 14. 4. 2023 (piatok) formou elektronickej prihlášky – na webovej stránke školy.**
2. **17. 4. 2023 (pondelok), 21. 4. 2023 (piatok) kompletizovanie elektronických prihlášok.**
3. **Od 24. 4. 2023 (pondelok) do 28. 4. 2023 (piatok) budeme realizovať zápis prezenčnou formou v škole, za prítomnosti dieťaťa. Termín prezenčného zápisu bude upresnený dohodou s rodičom dieťaťa (telefonicky).**

Zapisujú sa deti narodené od 1. 9. 2016 do 31. 8. 2017
a deti, ktoré v minulom šk. roku pokračovali v plnení povinného predprimárneho vzdelávania.

Veľmi radi vás privítame v priestoroch našej školy. Budete mať možnosť pozrieť si našu školu a jej moderné vybavenie, zúčastniť sa vyučovacieho procesu v ktorejkoľvek triede a porozprávať sa s našimi pani učiteľkami. Radi Vám odpovieme na otázky aj telefonicky na čísle 0910 867 463, e-mailom na adrese zsfrancisciho@gmail.com a oboznámime Vás aj s projektmi našej školy:

MATEMATICKÉ HRY NA ŠACHOVNICI, BUBO, MOJA PRVÁ ŠKOLA, ZDRAVÁ ŠKOLA, FENOMÉNY SVETA, DUÁLNE VZDELÁVANIE, PESTRÁ STRAVA BEZ

ZBYTOČNEJ CHÉMIE, NP POMÁHAJÚCE PROFESIE V EDUKÁCII DETÍ A ŽIAKOV, ZLEPŠENIE Kľúčových kompetencií žiakov základnej školy (ODBORNÉ UČEBNE - FYZIKY, CHÉMIE, BIOLÓGIE, TECH. VÝCHOVY, NP EDIT 2 (ŠKOLSKÝ DIGITÁLNY KOORDINÁTOR), MODERNEJŠIA ŠKOLA a iné.

Vaše deti sa môžu stať členmi detského folklórneho súboru VENČEK, ktorý má viac ako dvadsaťročnú tradíciu a pracuje pod vedením skúsených pedagógov, môžu využiť krúžkovú činnosť podľa ich záujmu či byť súčasťou detskej organizácie FÉNIX, ktorá pripravuje pre deti rôzne mimoškolské aktivity a výlety. Ďalej ponúkame: vyučovanie cudzích jazykov od 1. ročníka, posilnenie anglického jazyka, matematiky a slovenského jazyka, vyučovanie informatiky od 2. ročníka, kvalitné a zážitkové vyučovanie pod vedením kvalifikovaných pedagógov, odbornú pomoc špeciálneho pedagóga pre deti s poruchami učenia, interaktívnu techniku v každej triede 1. stupňa, organizovanie školy v prírode, korčuľovania, plaveckého a lyžiarskeho výcviku, prípravu talentovaných detí na rôzne súťaže a olympiády, rozmanitú a pútavú činnosť v ŠKD pre žiakov 1. – 4. ročníka.

Tešíme sa na Vás!!!

K overeniu vyplnených údajov e-prihlášky, ktorý zrealizujeme počas prezenčného zápisu, je potrebné priniesť:

- rodný list a preukaz poistenca dieťaťa,
- občiansky preukaz zákonného zástupcu.

Kontakt: 053/4512515, 0910 867 463, zsfrancisciho@gmail.com

Mgr. Viera Adamkovičová,
riaditeľka školy

POZVÁNKA K ZÁPISU DO 1. ROČNÍKA

Základná škola, Gašpara Haina 37, 054 01 Levoča
oznamuje, že

ZÁPIS DO 1. ROČNÍKA

na šk. rok 2023/2024
sa uskutoční:

1. Formou elektronickej prihlášky z webovej stránky školy www.zsghaina.edupage.org v termíne od 03.04.2023 do 28.04.2023
2. Osobne s budúcim prváčikom v budove školy ročníkov 1. – 4. v termínoch od 03.04.2023 do 05.04.2023 a dňa 12.04.2023 v čase od 14,00 hod. do 16,30 hod.

Na zápis je potrebné priniesť: rodný list dieťaťa, občiansky preukaz zákonného zástupcu, finančnú hotovosť 15 eur na zaplatenie pracovných zošitov.

Zápis sa vzťahuje na deti, ktoré do 31.08.2023 dovŕšia vek 6 rokov a taktiež na deti, ktoré v minulom šk. roku pokračovali v plnení povinného predprimárneho vzdelávania.

Bližšie informácie ohľadom zápisu nájdete na webovej stránke školy www.zsghaina.edupage.org alebo Vám radi odpovieme na tel. čísle 0911 718 676, 053/451 25 70, e-mail: skola@zsghaina.org

Tešíme sa na Vás!
Mgr. Martina Stašková, riaditeľka školy

SME TRIDSAĽSEDMÍČKA!

3 7

PRIDAJTE SA K NÁM AJ VY!

Spojená škola Jána Vojašáka internátna
Kláštorská 24/a, 054 01 Levoča

Hľadáte vhodnú základnú školu či materskú školu pre svoju dcéru alebo syna so zdravotným znevýhodnením?

Venujeme sa deťom a žiakom **s narušenou komunikačnou schopnosťou, sluchovým postihnutím, telesným postihnutím, mentálnym postihnutím, autizmom.**

Srdečne Vás pozývame na

ZÁPIS DO ŠKOLY

pre školský rok 2023/2024

POČAS CELÉHO MESIACA APRÍL 2023 v čase od 8.30 hod. do 14.00 hod.

Prihlášky na zápis dieťaťa do školy **je možné doručiť osobne alebo elektronicky** na e-mailovú adresu skola@ssjvile.org v mesiaci apríl 2023 v stanovenom čase.

Súčasťou spojenej školy je:

školský internát, školský klub detí, Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Výdajná školská jedáleň.

Spojená škola má bezbariérový prístup (plošina, výťah).

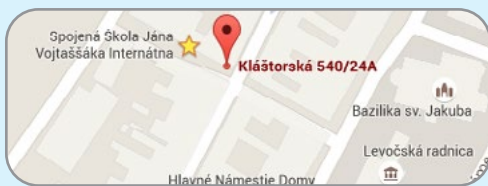
Všetky učebne predmetov sú moderne zariadené, vybavené špeciálnymi pomôckami, v triedach máme interaktívne tabule, počítače, tablety.

Výučba prebieha v triedach a špeciálnych učebniach:

- Logopedická a relaxačná miestnosť
- Dielne na prácu s drevom a kovom
- Rytmicko-pohybová miestnosť
- Multisenzorická miestnosť
- Učebňa výtvarnej výchovy a keramiky
- Aula, Funtronic – interaktívna podlaha

Pri osobnom doručení prihlášky dieťaťa do školy sa zápisu zúčastní zákonný zástupca bez prítomnosti žiaka, odporúčame vopred telefonicky dohodnúť termín zápisu na hore uvedenom telefónnom čísle. Je potrebné priniesť so sebou **rodný list dieťaťa a občiansky preukaz zákonného zástupcu.**

**Kontakt: +421 53 451 2334,
 +421 911 890 075
 www.ssjvile.edupage.org**

PaedDr. Monika Husková,
riaditeľka spojenej školy

Súkromná základná škola, Kláštorská 37, 054 01 Levoča

ZÁPIS DO 1. ROČNÍKA

Súkromná základná škola, Kláštorská 37, Levoča

oznamuje rodičom 6-ročných detí, že

ZÁPIS DO 1. ROČNÍKA ZŠ

pre školský rok 2022/2023

sa uskutoční dňa **11. apríla 2023**

v čase **od 9.00 do 16.00 hod.**

v zmysle usmernení zverejnených na webovom sídle školy
www.skolalevoca14.edupage.org.

PaedDr. Marta Bajtošová
 riaditeľka školy

Zároveň pozývame budúcich prváčikov a ich rodičov na

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ

Kedy ? 28. 3. 2023

Kde ? budova Gymnázia J. F. Rimavského

Čas ? 8.00 hod.

Program:

1. Privítanie v aule školy

2. Návšteva tried školy v organizovaných skupinách

Ak sa rozhodnete navštíviť nás, prosíme o dodržanie časového termínu. Pozvaní sú rodičia budúcich prváčikov a zvedavé detičky (rodič + dieťa). Svoj záujem, prosíme, z organizačných dôvodov nahlásiť na tel.č.0907 166 722 alebo 0908 825 744.

Tešíme sa na Vás!

Projekt KRÓKUS

Žiaci 4. ročníka ZŠ Francisciho sa prvýkrát zapojili do projektu KRÓKUS. Cieľom tohto projektu je pripomenúť si viac ako 1,5 milióna detí, ktoré sa stali obeťami holokaustu. Na ich pamiatku v novembri spoločne žiaci sadili cibulky žltých krókusov. Farba kvetov má symbolizovať žltú Dávidovu hviezdu, ktorú museli nosiť Židia v čase nacistického režimu. 27. januára si celý svet pripomína Medzinárodný deň pamiatky obetí holokaustu. Naše žlté krókusy v tento deň síce ešte rozkvitnuté neboli, žiaci ich však vyrobili z papiera. Pripomenuli si tak tento deň a všetky nevinné obeť holokaustu. Aj vďaka projektu sme sa spoločne rozprávali nielen o tejto tragickej histórii, ale aj o dôležitosti vzájomnej tolerance voči všetkým ľuďom. Vysvetlili sme si, aké nebezpečné hnev, predsudky a nenávisť sú a aké dôležité je, aby sa táto časť našej histórie už nikdy nezopakovala.

Mgr. Beáta Kočišová
a žiaci 4.B tr

Ľadové medvede a väčšina z nás? Delí nás iba jedna sezóna!

Ľadové medvede z Levoče sú pokračovaním rubriky o zanietencoch, ktorí trávajú zaujímavo a hodnotne svoj voľný čas. Prispievajú ku koloritu a k špecifickej atmosfére nášho mesta. Predstavujeme vám komunitu ľudí, ktorých chlad nedokáže vyviešť z miery a ľadová zamrzajúca voda im prináša potešenie. Aj vy s údivom lajkujete fotografie plavcov so šatstvom uloženým na snehu? Niektorí sa usmievajú, niektorí sústredene pozerajú pred seba, všetci si ale užívajú pobyt vo vode medzi ľadovými kryhami. Rovnako zaujímavé je aj rozprávanie pána Martina Sojáka, zakladateľa skupiny otužilcov z nášho mesta.

Spod deky sledujeme zverejnené fotografie na vašej fb stránke, ako vysekávate ľad na vodnej hladine a v mysli potláčame predstavu zimy. Ako vaše špecifické zoskupenie vzniklo?

Na začiatku iniciatívy stretávať sa s otužilcami som bol ja a niekoľko nadšencov. Postupne sa ale pridávali viacerí a prišli sme na to, že ľudí, ktorí majú záľubu v zimnom kúpaní sa a ponáraní sa do ľadovej vody je viac. Využili sme blízkosť vtedajšej Levočskej priehrady, ktorá je iba na skok od mesta a začali sme sa vždy v nedeľu dopoludnia stretávať na spoločné ponory. Príprava nie je jednoduchá. Pílou je potrebné vyrezať otvory, poodsúvať ich popod ľad, a tak vytvoriť priestor na individuálny či skupinový ponor. Vždy sme zaznamenali teplotu vzduchu, vody aj počet ponorených plavcov, dvorný fotograf zadokumentoval akciu a ukončili sme ju spoločnou fotografiou pri vlajke s vlastným logom. Postupne otužilcov pribúdalo aj vďaka kovidovým lockdownom, lebo ľudia začali viac myslieť na svoje zdravie.

Levočská priehrada už je ale po revitalizácii a zmenila sa na Žabiú cestu. Došlo to vaše spoločné aktivity zmenilo.

Počas jej zatvorenia sme chodievali mimo Levoče. Zúčastnili sme sa aj ich vianočného kúpania na námestí v Spišskej Novej Vsi. Nebolo nás síce veľa, spôsobil možno aj ostych – vyzliecť sa na verejnosti do plaviek a ponoriť sa do kadi s ľadovou vodou, ale bola to veľmi vydarená akcia.

Viac sme sa už ale neoficiálne na pôvodnú stranu móla nedostali, hoci sú tam najlepšie podmienky – bezpečná hĺbka, pomalý postup terénu do hĺbky, komfort pláže na uloženie vecí. Niektorí sú odhodlaní aj na kúpanie z voľnej strany, ale príkrý vstup do hlbkej vody nie je rozumným riešením. Priatelia nám ponúkli možnosť chodiť na biokúpalisko do Levočskej Doliny, no ani to nie je technicky ani hĺbkou ideálne riešenie. Dnes sa skôr venujeme ľadovému plávaniu individuálne, viacerí otužilci majú na záhradách napustené kade s vodou alebo sa stretávajú na spoločných akciách Pstruhov

Slovenského raja. Veríme však, že sa nám podarí získať potrebné povolenia a spolu s vedením mesta a Technickými službami, ktoré areál spravujú, nájdeme fungujúci režim, v akom by sme sa mohli na novú priehradu po lete vrátiť. Napríklad zorganizovanie zimných plaveckých podujatí s celoslovenskou pôsobnosťou by bolo - aj s možnosťou využitia nových priestorov v Dome prírody - reprezentatívne a veľmi úspešné.

Začnite ranným nádychom

Čo by ste poradili tým vašim obdivovateľom, ktorí by sa chceli k vám pridať, ale nie sú ešte ani na začiatku cesty do ľadovej vody?

Najlepším začiatkom a úplne najjednoduchším základom je ranný nádych studeného vzduchu. To každý zvládne. Ja to robím celý život, niekedy aj v noci. V lete to nie je efektné, ale v zime vyjdem pred dom, nadýchnem sa raz-dva-krát studeného vzduchu. Povedali by

ste, že vás to preberie, ale potom zapíšte ešte lepšie. Alebo stačí ísť v zime vyspať smeti iba v tričku. Ak je niekto fajčiar, trojminútovú fajčiarsku pauzu zvládne na balkóne bez kabáta. Takto sa začnite otužovať. V noci si môžete pootvoriť vetračku, miestnosť na spanie vychladiť. Prekurované byty robia to, že sú ľudia naučení na komfort 24 stupňov, ale to je pre telo až deštruktívne, myslím, že tých 20° – 21° je optimálnych, priam až maximálnych.

Ak chcete začať so studenou vodou, základom otužovania je polminútová studená sprcha. Samozrejme, prvotný je pri prepnutí na studenú vodu šok – zrýchli sa tep, zvýši sa tepová frekvencia, človek sa rozdycha, neskôr sa dýchanie ustáli, naučíte sa vydržať aj 5-minútovú sprchu a máte pocit, že je voda teplá. Potom už je len krôčik k vonkajšiemu kúpaniu.

Dobrym začiatkom cesty priamo do studenej vody je aj koniec leta. Jazerá majú ešte 20 – 25 stupňov, neskôr sa voda postupne ochladzuje. Ak budem každý týždeň vchádzať do vody, bude mať vždy o dva stupne menej. Tak si zvykám postupne na studenú vodu.

Termínom ľadová sa voda označuje, ak má od nula do štyroch stupňov – to je najstudenšia voda. Kým sa pripravíme na kúpanie a vyzlečieme, rozbitý ľad nám znova zamrzá. Extrémni otužilci chodia za studenšou vodou k slaným moriam, kde má voda mínusové hodnoty, ale nezamrzá.

Kolko času na celý proces potrebuje-me? Tri mesiace?

Áno, jednu sezónu. Hoci po lete je situácia opäť iná a začínate odznova, ale je to prirodzenejšie. Voda je postupne chladná a pre organizmus je dôležité, aká je vonkajšia teplota. Pri - 15° a vode 0° je vlastne voda teplejšia. V jeseni 12° vonku a 12° vo vode je vlastne veľmi príjemných. V prekúrenej botanickej záhrade s 30 stupňami teploty vzduchu by bol ponor do nulovej vody obrovským šokom. Ale musíte to chcieť. Keď to robí človek len z frajeriny, „aha, čo ja dokážem“ a neteší ho to, bude sa trápiť.

Aké benefity otužovania na sebe vnímate?

Otužilec sa naučí zvládať chlad, čo je

prirodené, v lete veľmi dobre znáša teplo. Povedali by ste, že ľadoví plavci majú v lete problém, ale nemajú. Zo zdravotných efektov: upravuje sa cievny systém, krvný tlak, kožné problémy otužovaním miznú, keďže otužovaním sa úplne upraví cirkulácia krvi. Otužilci sú málokedy chorí. Ak vás nájde vírus, ochoriete, ale nie preto, že na vás fúkne vietor cez otvorené okno. My sme doma traja aktívni otužilci – ja, manželka a dcéra, ale chorobám sa vyhýbame.

Berúc do úvahy ekonomické úspory za nespotrebované teplo v domácnostiach, odolnosť voči chorobám, tréning mysle aj tela a radosť z prekonania samého seba, dávajú nám vaše aktivity naozaj zmysel. Držíme vám palce na priaznivé riešenie „domácej vody“, aby sme sa k vám mohli pridať viacerí, minimálne ako fanúšikovia na nadregiónálnych podujatiach, na ktorých zorganizovanie máte nepochybne potenciál. Chceme byť pri tom!

Eva Malíšková

foto: archív Ľadových medvedov

ZIMNÝ ŠTADIÓN

Hokej: ml. žiaci

11. 3. 2023 – 11.30

HK Spiš Indians Levoča – HK Sršne Košice Black

25. 3. 2023 – 11.30

HK Spiš Indians Levoča – Mládež HC 46 Bardejov

Hokej: st. žiaci

4. 3. 2023 – 9.00 hod.

HK Spiš Indians Levoča – HC Bulls Vranov

18. 3. 2023 – 9.00 hod.

HK Spiš Indians Levoča – HK Sabinov

H5 /hokejová prípravka 5. ročník/

19. 3. 2023 – 11.00 hod.

HK Spiš Indians Levoča – HK Sp. Nová Ves

ŠPORTOVÁ HALA

Basketbal: muži

4. 3. 2023 – 14.00 hod.

BK Slovenský orol Levoča – BK AS Trenčín U23

Futbal: muži

11. 3. 2023 – 8.00 hod.

Turnaj muži

Florbal:

18. 3. 2023 – 8.00 hod.

Turnaj

Verejné korčuľovanie:

Pondelky - POZOR - zrušený termín verejného korčuľovania od 1. 3. 2023

Stredy – 16.30 – 18.00 hod.

Soboty – 14.00 – 15.30 hod.

Nedele – 13.00 – 14.30 hod.

Verejné korčuľovanie počas jarných prázdnin 2023 OD 4. 3. 2023 DO 12. 3. 2023

4. 3. 2023	sobota	14.00 – 15.30
5. 3. 2023	nedela	13.00 – 14.30
6. 3. 2023	pondelok	12.00 – 13.30
7. 3. 2023	utorok	12.00 – 13.30
8. 3. 2023	streda	12.00 – 13.30
		a 16.30 – 18.00
9. 3. 2023	štvrtok	12.00 – 13.30
10. 3. 2023	piatok	12.00 – 13.30
11. 3. 2023	sobota	14.00 – 15.30
12. 3. 2023	nedela	13.00 – 14.30

RÍMSKOKATOLÍCKA CIRKEV
FARNOSŤ LEVOČA

RÍMSKOKATOLÍCKA CIRKEV

1., 3. a 4. marec – JARNÉ KANTROVÉ DNI

V stredu, piatok a v sobotu a úmysel týchto dní: príprava na pokánie a na sviatosť zmierenia.

3. marec – PRVÝ PIATOK V MESIACI MARCI

(Dnes nie je dovolená votívna sv. omša o Božskom Srdci).

Sv. spoveď pred prvým piatkom počas ranných i večerných sv. omší a okrem toho vo štvrtok a piatok od 17.00 hodiny.

Chorých a starých z príležitosti prvého piatku navštívime v piatok od 8.00 hodiny dopoludnia.

4. marec – POMAZANIE CHORÝCH V KOSTOLE

V sobotu 4. marca v rannej sv. omši v Bazilike sv. Jakuba udelíme pomazanie nemocných chorým a starým.

K prijatiu tejto sviatosti sa vyžaduje stav milosti posväcujúcej v duši človeka.

Preto prosíme tých, ktorí chcú túto sviatosť prijať, aby sa počas týždňa vyspovedali.

– FATIMSKÁ SOBOTA

Fatimská sobota v Bazilike sv. Jakuba v Levoči so začiatkom o 9.30 hodine.

(Dnes nie je dovolená votívna sv. omša).

5. marec – DRUHÁ PÔSTNA NEDEĽA

Krížová cesta o 17.00 hodine v Bazilike sv. Jakuba

12. marec – TRETIA PÔSTNA NEDEĽA

Krížová cesta o 17.00 hodine v Bazilike sv. Jakuba

19. marec – ŠTVRTÁ PÔSTNA NEDEĽA

(NEDEĽA RADOSTI)

Krížová cesta o 17.00 hodine v Bazilike sv. Jakuba

20. marec – SV. JOZEFA, ŽENÍCHA PANNY MÁRIE, SLÁVNOSŤ

Sv. omše o 6.00, 8.00 a 18.00 hodine v Bazilike sv. Jakuba.

Spomienky a poďakovania

Ján Tomajko

Dňa 15. marca uplynie 1 rok od chvíle, keď nás predišiel do večnosti môj manžel, otec, syn, brat a príbuzný Ján Tomajko.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu modlitbu a tichú spomienku.

Smútiaca rodina

„Nie ste tu s nami, ale v našich myšliach zostanete stále.“

Ján Ferko

Mária Ferková

Dňa 13. 3. 2023 uplynie 31 rokov, čo nás navždy opustil náš otec, dedko, pradedko Ján Ferko a 22. januára sme si pripomenuli 15. výročie úmrtia našej milovanej mamky, babky a prababky Márie Ferkovej.

S láskou a úctou spomína smútiaca rodina.

„Každý z nás má v nebi niekoho, komu by chcel poďakovať za to, že „bol“ a povedať mu: veľmi mi chýbaš.“

Mária Majerská

Dňa 31. marca 2023 uplynú 2 roky odvtedy, keď nás navždy opustila moja milovaná manželka, naša drahá mamka, babka Mária Majerská.

Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej spolu s nami tichú spomienku.

S láskou a vďakou za všetko na Teba spomína manžel Ladislav, syn Marek a dcéra Zuzana s rodinami.

Jozef Venglarčík

Dňa 27. marca 2023 uplynie desať rokov odvtedy, keď nás náhle opustil náš otec, dedko, ujo Jozef Venglarčík.

Vy, ktorí ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

S láskou v srdci spomínajú dcéry Zuzana s rodinou, Katarína a syn Jozef s rodinou.

„Tak letí čas, čo stíchol Tvoj hlas, len spomienky na Teba sa vracajú zas a zas...“

Anna Baníková

Dňa 30. marca 2023 si pripomenieme 3. výročie odvtedy, keď nás navždy opustila naša milovaná mamička.

Smútiaca rodina

Ján Flak

Dňa 1. 3. 2023 si s láskou a úctou pripomínáme nedožitú 100. výročie narodenia a 15. výročie odchodu do večnosti nášho otca, brata, svokra, dedka a pradedka Jána Flaka.

Tí, ktorí ste ho poznali a mali radi, venujte mu, prosím, spolu s nami tichú spomienku a modlitbu.

S vďakou spomínajú najbližší.

*„Bolestou unavená, tíško si zaspala.
Zanechala si všetko okolo seba a všetkých,
ktorých si mala rada.*

Oči tvoje už nezaískria

ústa sa už neusmejú,

ruka Tvoja už nepohládí...

Tvoje srdce však ostalo navždy v nás,

i keď ty už budeš v klude spať.“

Za všetky trápenia a bolesti, nech Ti Pán Boh dá večnej milosti.

Anna Hasajová

Dňa 10. 3. 2023 uplyní rok, keď navždy odišla od nás milovaná dcéra, sestra, švagrínka a krstná mama Anna Hasajová.

Tých, ktorí ste ju poznali, prosíme o tichú spomienku a zároveň o modlitbu pre jej večnú spásu.

S láskou, úctou a vďakou v srdci ďakujú rodičia, brat Peter, švagrínka Lucia a krstné deti Tomáš s Adamkom.

Jozef Surovka

S nádejou na stretnutie v nebeskom raji si 11. marca 2023 pri svätej omši v minoritskom kostole pripomenieme dvadsiate výročie dňa, keď nás predišiel do večnosti môj manžel, náš otec, svokor a starý otec Jozef Surovka.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu s nami, prosíme, tichú spomienku a modlitbu.

S láskou a vďakou spomínajú manželka Viktória, dcéry Alžbeta, Lýdia a Mária s rodinami.

Darina Gálová

Dňa 27. februára si pripomenieme 11. výročie úmrtia našej milovanej mamičky Dariny Gálovej.

S láskou a starostlivosťou ďakujú manžel Ondrej, dcéry Andrejka s rodinou, Dadka a Ivanka.

*„Tén, kto ťa poznal, spomenie si.
Tén, kto ťa miloval, nikdy nezabudne.
Už len kytičku kvetov na hrob ti môžeme dať
a pri plamienku sviečky s láskou spomínať.“*

Michal Juraško

Dňa 22. 3. 2023 uplyní 10 rokov, čo nás navždy opustil môj milovaný manžel, otec, dedko Michal Juraško.

S láskou a úctou spomínajú manželka Božena, deti Monika, Andrea a Michal s rodinami.

V Závade o 17.00 a v Levočskej Doline o 18.00 hodine.

25. marec – ZVESTOVANIE PÁNA, SLÁVNOSŤ.

Sv. omše o 6.30 a 8.00 hodine v Bazilike sv. Jakuba. Večerná sv. omša o 19.00 hodine z nasledujúcej nedele
V Závade o 8.00 a v Levočskej Doline o 9.00 hodine.

O 7.45 hodine spoločná modlitba sv. ruženca v Bazilike sv. Jakuba a po nej sv. omša za všetkých ruženčiarov.

25. marec – ZMENA ČASU

V noci z 25. na 26. marca sa mení zimný čas na čas letný.

O 02.00 hodine stredoeurópskeho času posúvame hodiny na 03.00 hodinu letného času.

26. marec – PIATA PÔSTNA NEDEĽA

Krížová cesta o 17.00 hodine v Bazilike sv. Jakuba

Zmena programu vyhradená!

GRÉCKOKATOLÍCKA CIRKEV

BOHOSLUŽOBNÝ PROGRAM NA MESIAC MAREC 2023:

Svätá liturgia **nedeľu o 10.00 hod.**

Svätá liturgia **počas pracovného týždňa o 16.30 hod.**

Svätá liturgia **počas pracovného týždňa ráno a v sobotu o 7.30 hod.**

Svätá liturgia **počas pracovného týždňa v deň sviatku o 18.00 hod.**

(presný deň a čas sv. liturgie bude ohlásený pri nedeľných oznamoch alebo na: facebook.com/grkatlevoca)

SVIATKY V MESIACI MAREC 2023:

25.3. (sobota o 10.00 hod.)

Zvestovanie Presvätej Bohorodičky

INÉ POBOŽNOSTI A UDALOSTI:

Počas veľkého pôstu sa každú **stredú** a **piatok** slávi **liturgia Vopred Posvätných Darov.**

4. 3. 2023

Druhá zádušná sobota

11. 3. 2023

Tretia zádušná sobota

18. 3. 2023

Štvrtá zádušná sobota

EVANJELICKÁ CIRKEV AUGSBURSKÉHO VYZNANIA

Služby Božie a podujatia na mesiac
marec 2023

Milí Levočania!

Pôstny čas nám prináša častejšie spoločenstvo pri Božom slove, sviatosti večere Pánovej a spovedi. **Cieľom je, aby bol v nás obnovený Boží obraz, ktorý je vždy narušený našou hriechnosťou alebo úplne vymazaný.** Pán Ježiš Kristus koná na našich životoch cez Božie slovo, evanjelium, zvest a sviatosti prácu reštaurátora. Obnovuje v nás Boží obraz, premáha v nás zlo. To je zrejmé aj na mužovi, o ktorom píše **Marek 1, 21 – 28. Muž posadený nečistým duchom je človek, ktorý sa vzdialil od Pána Boha. Vzdialil sa tak ďaleko, že s Ním nevie súhlasiť, že Mu vzdoruje, Bohu sa bráni a kričí: „Čo Ťa do nás, Ježiš, Nazaretský? Prišiel si nás zahubiť! Viem, kto si: ten Svätý Boží!“** Tak nás, obyčajných ľudí, nechaj! Nech si nemusíme uvedomovať svoju duchovnú biedu! Si Svätý, ale my po tom netúžime. Nechaj si svoje nároky a daj nám pokoj!

Milí Levočania, nie vonkajší prejav, ale obsah slov posadnutého muža nám je blízky. Veď koľko je takých oblastí nášho života či životných situácií, keď nekričíme síce nahlas, ale v našom vnútri to kričí: **„Čo Ťa do nás, Ježiš Nazaretský?“** Čo Ťa do toho, ako trávim svoj čas? Čo Ťa do toho, Ježiš, s kým žijem, s kým sa stýkam? Ježiš, čo Ťa do mojich slov, do mojej nervozity, môjho strachu, do mojich pádov? Čo Ťa do toho, čo robím, keď ma nik známy nevidí? Ježiš, čo Ťa do toho, čo čítam, na čo sa pozerám, na čo dávam svoje peniaze? Čo Ťa do toho, aké sú moje vzťahy k ľuďom, aký príklad viery dávam svojim deťom a svojmu okoliu? – **Čo Ťa do nás, Ježiš Nazaretský? Prišiel si nás zahubiť!** K Ježišovi sa však nemožno priblížiť s hnevom, ale len v pokore svojho srdca. Pred Ním neplatia naše falošné obhajoby. Platí len vyznanie, a naše sklonené hlavy. Ježiš človeku posadnutému zlým duchom pohrozil: **„Mlč a vyjdi z neho! I zatriasol ním ten nečistý duch a zvolajúc silným hlasom, vyšiel z neho“** Aj pre nás býva bolestivé priznať si svoju pretvárku, lož, svoje klamstvo. Áno, je ťažké vzdať sa niečoho, na čo sme si už zvykli, čo sa nás držalo ako kliešť – a my sme toho kliešťa ochotne živili.

Alžbeta Lorková

Dňa 13. 2. 2023 nás do večnosti predišla naša mamka, babka, svokra, príbuzná, známa.

V posledných mesiacoch do jej života vstúpila choroba a pripútala ju na lôžko. Vyjadrujeme úprimné poďakovanie opatrovatelkám z Mestského úradu v Levoči za dennú pomoc.

Za zdravotnú starostlivosť reholným a zdravotným sestram zo Spišskej katolíckej charity v Levoči a rehabilitačnej sestre p. Monike Gburovej.

Ďakujeme pánovi kaplánovi Patrikovi za duchovné návštevy a vyslúženie sviatosti.

Veľká vďaka všetkým, ktorí **láskou**, modlitbami a priateľstvom sprevádzali jej život. Chceme poďakovať za odsľúženie pohrebnej sv. omše, pohrebných obrádov emeritnému dekanovi Mons. Františkovi Dlugošovi, provinciálnemu predstavenému minoritov na Slovensku pátrovi Lucianovi.

Ďakujeme všetkým, ktorí prišli osobne odprevadiť našu milovanú na jej poslednej pozemskej ceste.

Smútiaca rodina

*„Blažení sú tí,
ktorí umierajú v spojení s Pánom!
A Duch hovorí:
Nech si už odpočinú od námah,
lebo ich skutky sú s nami.“*

Zjavenie 14, 13

Ing. Imrich Bajla

Dňa 12. februára 2023 nás s pokorou a v tichosti predišiel do večnosti môj milovaný manžel, otec, náš dedko, pradedko, svokor, príbuzný a známy Ing. Imrich Bajla.

Touto cestou vyslovujeme úprimné poďakovanie pánovi dekanovi ICLic. Petrovi Majcherovi za odsľúženie zádušnej svätej omše a pohrebných obrádov a za duševnú posilu. Vyslovujeme vďaku PhDr. Jozefovi Lapšanskému, PhD. za dôstojné rozlúčkové slová, doc. PaedDr. Mgr. Art. Miroslavovi Kopnickému, PhD. za hudobný sprievod a spev a pánovi Mariánovi Tejbusovi za prejavovaný skutok bratskej lásky.

Naše poďakovanie patrí aj lekárom a sestram oddelenia ARO levočskej nemocnice za poskytnutú zdravotnú starostlivosť.

Celému smútočnému zhromaždeniu ďakujeme za prejavy sústrasti a kvetinové dary.

Smútiaca rodina

Sme tu však práve preto, aby sme boli oslobodení od toho, čo nás zväzuje, aby aj nami Ježiš zatriasol. Preto, aby Pán Ježiš obnovil Boží obraz v nás. On má tú moc, jeho slovo je „živé a mocné, ostrejšie než ktorýkoľvek dvojsečný meč a preniká až do rozdelenia duše a ducha, kĺbov a špikov a je schopné posudzovať zmýšľania srdca. Niet tvora skrytého pred Ním, všetko je obnažené a odkryté očiam Toho, ktorému sa budeme zodpovedať“ Žid 4, 12 – 13. Božie slovo nás chce nielen brať na zodpovednosť, ale najprv oddeliť od nás zlo. Zobrať nám falošnú totožnosť, na ktorú sme si zvykli a dať nám pravú tvár Božích detí. Pán Ježiš prišiel a prichádza k nám, aby v nás obnovil Boží obraz – aby sme odrážali Božiu lásku, múdrosť, Boží charakter. **Ježiš má na to, aby prekonal naše vzdorovitú: „Čo Ťa do nás?“** Lebo Jemu

a Jeho záujmu v celosti patríme, pretože sme boli veľmi drahú kúpení Jeho nevinnou krvou a nie sme sami svojí. Ježišovi nie sú ľahostajné záležitosti nášho života, pretože nás miluje. Chce nás uzdraviť.

Ježiš je aj v tomto pôstnom čase práve tu. – Pre teba, pre mňa, aby ťa, mňa, nás oslobodil, uzdravil. Preto bolo vydané Jeho telo, a preto tiekla na kríži Jeho krv ako nevinného Božieho Bránka. **Nezostaňme teda ľahostajní, vlažní.** Posadený muž vlažný nebol. Jeho priťahoval Kristus ako nočného motýľa svetlo. Preto by sa inak vôbec objavil na Bohoslužbe v kafarnaumskej synagóge?

Čítame, že po tom, ako Ježiš uzdravil tohto človeka, ľudia **„užasli a hádali sa medzi sebou hovoriac: Čo je toto? Nové učenie s mocou! ... A hneď sa rozniesla zvest o Ňom všade po ce-**

lom okolí galilejskom“. Evanjelium nie je iba akési nové učenie. **Evanjelium je „mocou Božou na spásenie každému veriacemu“** (R 1, 16). Mocou Božej lásky, ktorú Pán Ježiš dokázal celým svojím životom aj svojou smrťou na kríži za nás. **Nijakému človeku do druhého nič nie je, ak ho nemá rád. Ježišovi je mnoho čo do nás, do záležitostí nášho života, pretože nás miluje.** A to má platiť aj o cirkvi. Ak nás do ľudí nič nie je, potom ich nemáme radi. Ak ich máme radi, prejavíme o nich záujem, prinesieme im aspoň kúsok Kristovej lásky. Lásky, ktorá pretvára, premieňa náš život. Aj pri nás nech ide o vnútornú premenu. Ide a má nám ísť o to, aby ľudia videli, že náš život je Božím obrazom, že odrážame Kristovu lásku, Jeho milosrdenstvo, Boží charakter. Táto skutočnosť, že náš život je premieňaný na Boží obraz – bude mocnejším svedectvom ako najpresvedčivejšie slová. Amen.

SLUŽBY BOŽIE V MODLITEBNI NA FARE:

5. 3. 2023

2. pôstna nedeľa o 9.00 hod.

12. 3. 2023

3. pôstna nedeľa o 9.00 hod.,
Výročný zborový konvent

19. 3. 2023

4. pôstna nedeľa o 9.00 hod.

26. 3. 2023

5. pôstna pašiová nedeľa
Smrtná, so svedčbou a večerou
Pánovou o 9.00 hod.

Každý utorok sa v pôstnom čase
koná Pôstna večiereň v modlitebni
na fare o 17.00 hod.

Každý piatok od 13.00 hod. pozývame
deti na Detský klub na fare
v zborových priestoroch.

Záujem o pastorálnu návštevu
alebo prislúženie Večere Pánovej
v domácnostiach môžete nahlásiť na
tel. čísla cirkevného zboru:
0917 771 758 alebo 0918 828 199,
farárka Zuzana Durcová,
prípadne e-mailom na
faralevoca@gmail.com.

Slovíčko od minoritov

Pravá radosť v čase zábavy aj v čase pokánia

Drahí Levočania,

obdobie fašiangov vystriedalo pôstne obdobie, v ktorom Vám, podobne ako v predchádzajúcich rokoch ponúkame o. i. možnosť zúčastniť sa na pobožnostiach krížových ciest v piatky a v nedele, a to fyzicky aj online (na levoca.minoriti.sk). Mohlo by sa zdať, že pôst so svojou zdržanlivosťou je diametrálne odlišný od fašiangových zábav. V skutočnosti v oboch prípadoch by mal človek prežívať radosť. V askéze sa zdôrazňujú najmä tri formy: **pôst, modlitba a almužna**. V pôste sa človek zameriava predovšetkým na seba, v modlitbe najmä na Boha a v almužne najmä na blížneho. Každý druh askézy by nás mal priblížiť k Božej láske, ktorá je nezištná, schopná ísť do krajnosti, do úplného darovania sa. Keď človek v tomto darovaní sa dozrieva, zakúša, čo svätý Ján vyjadril slovami: **„Boh je láska, a kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom“** (1 Jn 4, 16). A to je skutočná radosť, to je blaženosť, ktorá by nám mala pomôcť lepšie prežívať aj čas zábav. Svätý Pavol napísal: **„Všetko som sa už naučil: byť sýty aj hladovať, mať hojnosť i núdzu trpieť“** (Flp 4, 12). Nedostatok znášaný s trpezlivosťou a vierou nás má viesť k väčšiemu zjednoteniu Božou láskou, s Božím pokojom. To by nám malo pomôcť prijímať s vďačnosťou hojnosť a zábavu ako Boží dar a zároveň ľahšie ich zdieľať s inými. Je na našej zrelosti, aby sa to dialo v skutočnej bratskej láske a v počestnosti. To, ako sa vieme zabávať, poukazuje na to, ako sa vieme zdržiavať. Neraz vidíme, že pri zábavách dochádza k predvádzaniu sa, k závidia, žiarlivosti, neraz aj bitkám. Skúsenosti s trpezlivým znášaním nedostatku, s premáhaním a usmerňovaním vnútorných túžob a následným pokojom v duši, by nám mali pomôcť znášať aj napätia na zábave, keď sa nám môže zdať, že iní sú vtipnejší, pohotovejší, spoločenskejší.

Nedávno som bol na lyžiarskom výcviku a videl som, ako kolabujúcu zábavu zachránil **stoličkový tanec**. To, čo najprv vyzeralo ako trápenie sa a nuda, vystriedalo nadšenie a radosť prežívané prakticky v celom kolektíve. Je dobré skúšať

také formy zábavy či askézy, ktoré pomôžu viacerým zapojiť sa a prehlbovať v sebe skúsenosť lásky. Vhodnou formou askézy môže byť aj **nočná krížová cesta pre mužov** (3. marca). U nás meria cca 20 km. Raz mi jeden z účastníkov povedal, že to bol skôr relax ako námaha. Kto by chcel niečo náročnejšie, organizujú sa aj tzv. **„extrémne krížové cesty“**. Jedna má ísť z Hôrky do Levoče (31. marca) a má mať 33,7 km – viac na ekc.sk. Veľmi dobrou formou askézy je **pravidelné čítanie Svätého písma**, napr. prostredníctvom svatepismo.sk/plan-citania.

Drahí moji, Pán prišiel na zem, aby sme mali život a aby sme ho mali hojnejšie (Jn 10, 10). Chce, aby sme prežívali pravú radosť tak v čase zábavy, ako aj v čase pokánia.

Brat Martin Mária Kollár OFMConv.
levoca@minoriti.sk

V MARCI POZÝVAME:

3. 3. 2023

Nočná krížová cesta pre mužov
– začiatok o 20:00 v Kostole Ducha Svätého. Dĺžka cca 20 km (Levočskými vrchmi), predpokladané ukončenie o 1:00 hod.

10. 3. 2023

Stretnutie spoločenstva Pavol
s hosťami Alenou a Bohušom Živčákovcami z Rieky života z Podolíncu na tému: Spoločenstvo – služba – rodina – deti. Začiatok o 19:00.

25. 3. 2023

Slávnosť Zvestovania Pána
– zároveň je to Deň počatého dieťaťa – počas celého dňa bude možnosť prijatia deklarácie duchovnej adopcie nenarodeného dieťaťa (na 9 mesiacov).

25. 3. 2023

Mariánske stretnutie – po svätej omši o 7.50 stretnutie Rytierov Ne-poškvrnenej a ctiteľov Panny Márie.

Krížové cesty o 15.00 – v piatky (vedú členovia spoločenstiev), v nedele (vedú bratia minoriti)

Vážení Levočania,

od marca opäť pre vás pripravujeme **PRAVIDELNÝ ZBER BIOODPADU ZO ZÁHRAD**. Veríme, že si ceníte, že tento zber uskutočňujeme bez extra poplatku za tento odpad. Ani tento rok tomu nebude inak, aj napriek zvyšujúcim sa poplatkom vznikajúcich pri jeho zvoze a spracovaní. Zber BIOODPADU zo záhrad začíname tento rok v stredu **15. marca** a bude prebiehať pravidelne v dvojtýždňových intervaloch prostredníctvom len jednoznačne označených zberných nádob (hnedá zberná nádoba alebo zberná nádoba označená „BIOODPAD“) až do novembra každú stredu v nepárnom týždni roka. Bioodpad vo vreciach nezberame a bude ponechaný na pôvodnom mieste.

Dvakrát do roka organizujeme aj **VEĽKÝ ZBER BIOODPADU ZO ZÁHRAD** (jeden na jar a jeden na jeseň). Prvý veľký zber bioodpadu zo záhrad sa uskutoční v termíne od **15. - 17. 3.** nasledovne:

streda 15. marca - všetky ulice mesta Levoča s rodinnými domami,

štvrtok 16. marca - Levočská Dolina, Závada, Levočské Lúky, Nový Dvor, „chatové oblasti“ (Fedorkin jarok, Hajduk, Stará hrhovská cesta),

piatok 17. marca - sídliská na území mesta Levoča - obyvatelia bytových domov môžu BIO výnimočne nechať pri stojiskách zberných nádob.

Do BIOODPADU ZO ZÁHRAD patria: kvety, burina, tráva, lístie, konáre (max. 0,5 m), kôra, piliny, hobliny, ...

V budúcnosti predpokladáme, že zber bioodpadu budeme spoplatňovať. Aj preto je viac ako užitočné skompostovať si čo najviac vo svojej záhradke, neplývať a pomáhať si navzájom. Zá-

kladné informácie nájdete aj v týchto letákoch: kompostovanie, komunitné kompostovanie, ako využiť bioodpad na záhrade, ako predchádzať vzniku odpadu v domácnosti a 10 tipov ako neplývať potravinami. Všetky nájdete aj na web stránke mesta Levoča (v záložke život v meste).

Posledný marcový týždeň (**27. - 31. 3.**) plánujeme **JARNÝ ZBER OBJEMNÉHO ODPADU A ELEKTROODPADU**. Náklady naň sú zahrnuté v miestnom ročnom poplatku za komunálne odpady.

OBJEMNÝ ODPAD = nábytok, okná, dvere, sedačky, postele, koberce, matrace, paplóny, kočky alebo iný odpad z domácností, ktorý nie je možné pre jeho veľký rozmer uložiť do štandardnej zbernej nádoby.

ELEKTROODPAD = chladničky, práčky, televízory, monitory, počítače, ventilátory, vysávače, kosačky, vŕtačky, mixéry, žehličky, svietidlá, mobily či iné elektro-zariadenia z domácností.

Zber OBJEMNÉHO ODPADU a ELEKTROODPADU 27. - 31. 3. 2023

Pondelok	Utorok	Streda	Štvrtok	Piatok
Námestie Majstra Pavla a ulice historického centra mesta: Košická, Ružová, Vetrová, Hradby, Uholná, Kláštorská, Baštová, Gymnaziálny priechod, Nová, Vysoká, Za Bergerovcom, G. Hermannu, Mäsiarska, Siroťínska, Špitálska, Dlhá, Bottova, Žiacka, Kasárenská, Mórica, Kukučínova, M. Hlaváčka	Prešovská, F. Kráľa, Nám. Štefana Kluberta, Štúrova, Za sédriou, Tatranská, G. Haina, Krátka, M. R. Štefánika, Pri strelnici, Okružná, Viničná, Pod vinicou	Športovcov, Sadová, Vodárenská, Lúčna, Lesná, Ovocinárska, Kežmarská cesta, Ruskinovská, Š. Zamkovského, Levočská Dolina, Závada, Levočské kúpele, Kováčova vila	Potočná, Predmestie, Popradská cesta, Kežmarská ul., Mengusovská, Krivánska, Slavkovská, Ždiarska, Gerlachovská, Lomnická, Novoveská cesta, Pri podkove, Pri líkerke, Železničný riadok, Staničná, Probstnerova cesta	Nad tehelňou, Poľná, Levočské Lúky, Nový dvor, Chatové oblasti: Fedorkin jarok, Hajduk, Stará hrhovská cesta, Sídliská (Západ, Hrad, Rozvoj, Pri prameni), Lokality garáží: sídlisko Západ, sídlisko Pri prameni, na ul. Železničný riadok, Za sédriou

Žiadame občanov odpady, určené k vývozu, vyložiť najskôr deň vopred po 18.00 hodine a najneskôr v stanovený deň do 6.00 hodiny. **Zbery sa uskutočňujú v čase od 6.00 do 14.00 hod.**

Príslušné odpady ponechajte pri svojich domoch alebo pri stojiskách zberných nádob – ale len v uvedené dni počas kampaňových veľkých zberov, ktoré prebiehajú dvakrát ročne. V ostatné dni je trestné ponechanie odpadov pri stojiskách zberných nádob. Počas roka môžete odpady doniesť na zberný dvor, alebo si môžete objednať odvoz odpadov, vybrané odpady sú spoplatnené podľa cenníka. Viac informácií na ts.levoča.sk.

DÔLEŽITÝ OZNAM:

Zmesový komunálny odpad (ZKO) zbierame jedine uložený **v zbernej nádobe** alebo **v priesvitnom vreci s logom mesta Levoča**, obe možno zakúpiť aj na Zbernom dvore. ZKO v iných vreciach je neakceptovateľný a bude ponechaný na pôvodnom mieste.

Výber z kalendára zberu triedeného odpadu v meste LEVOČA

KOMPLET KALENDRÁR NA ROK 2023

od 15. do 17.3. jarný zber bioodpadu zo záhrad

27.3.-31.3. zber objemného odpadu a elektroodpadu

MAREC

P	U	S	Š	P	S	N
		1 sklo	2	3	4	5
6	7	8 plasty a VKM	9	10	11	12
13	14	15 BIO	16 BIO	17 BIO	18	19
20	21	22 papier	23	24	25	26
	27	28	29 BIO	30	31	

Exkluzívne spojenie:

Cimbal Brothers & JURAJ BAČA

s úsmevom...

Jedinečný koncert svetových melódií, filmovej hudby a hitov
(nielen) Karola Duchoňa v speváckom podaní Juraja Baču!

16. 4. 2023 | 18.00 h.
LEVOČA | Kino Úsmev

Vstupné: 20 € v predpredaji a 27 € v deň koncertu
Predpredaj vstupeniek: MsKS Levoča + Predpredaj.sk

www.cimbalbrothers.com

FS Železiar

ZÁBAVKY A HRY TANECČNÉ II

foto: Peter Meluch

18. marec 2023
18.00 h Mestské kino LEVOČA

účinkuje folklórny súbor Železiar